

בס"ד

דרשות זנבת מנחם

דברי שוואנצנעס - שזכינו לשמוע מאת
כ"ק מרן אדמו"ר הקוה"ט שליט"א

יום ב' דסליחות כ"ג אלול תשע"ח לפ"ק

דרשות זנבת מנחם

יוצא לאור ע"י מכון זנבא קדישא

מותר לשכפל להעתיק ולצלם בכל אופן

וגם לפרסם ע"י דואר, דואר האלקטרוני, אינטערנעט, פאסקוואועס.

דרשות זנבת מנחם

ווילאמסבורג - ב"ג אלול יום שני לסליחות

א. מנגנים וידע, מקדים צדצרי הדרכה לימים הנוראים לעשרים דקות בערך.

ב. מורי ורבותי דברתי כבר צא"י, אבל אני מרגיש שאיני יכול לנסוע מאמעריקע ערצ יו"ט בלי ליגע א איידעלע נקודה, א שווערע נקודה, פאר די אמעריקאנע עולם, צא"י דברתי כבר.

ג. רמטכ"ל, איך קורים לזה צאנגליט? א גרויסקע אפיציר, כשהרמטכ"ל אומר, מחר יהיה מלחמה, קבלנו מודיעין, ועתה העת ללכת נגד השונא, תיכף צאים הקצינים, האלופים, איך שהם¹ נקראים, מתייעצים קוראים לו שמונה, אלע איינגעריקט, אלע אין מיליטער, מחר יהיה מלחמה גדולה, והכל בגלל שהרמטכ"ל אומר, עם פארן טאנקן, פליגער'ס, וכל מיני כלי מלחמה, והחייל שואל מהרמטכ"ל למה? וואס פרעגסטו קשיות, מ'הייסט גיין גייט מען! לוקחים כלי הזיין ויוצאים למלחמה, האם החייל מבין למה? לחייל אחד אומרים לך מנד זה ולשני אומרים עמוד מנד אחר, אין למה, לך לצינוק אומרים לו, אם הוא שואל שאלות, כך הוא ההחלטה וחייב אתה לקבלו, בלי טענה ומענה, לרמטכ"ל יש נסיון ממלחמות קודמות, והוא מבין מה צריך לעשות, גם לאלופים יש

¹ כאן מראה רצינו הק' בקיאות עצומה בשמות אנשי הצבא כל אחד לפוס דרגא דיליה, אלוף, תת אלוף, רב סרן, וכדומה, וגם ידע רב בגינוני ותהליכי צבא.

מקצת הצנה, פחות או יותר, הרמטכ"ל נוסע מפלוגה לפלוגה, לראות מנצ החיילים, כמה נפצעו וכו' ואף אחד אינו מתלונן לרמטכ"ל, מאוד קשה לי, אני מפחד, למלחמה יש מחיר, אז מ'מוז מוז מען.

ד. אני אשתמש גם כן במונח הזה "איך בין איך א רמטכ"ל!" א רמטכ"ל פאר אונזערע חשובע געטרייע ליבור, הן צא"י הן צאייראפע, הן צאמעריקע לרבות מאנטריאל, שנמצא על האמעריקאנע קאנטינענט, קשה לי להאריך.

ה. ידוע לכל שעצר עלינו קיץ קשה, זה התחיל בקיץ של שנה שעברה, הן צא"י, הן צאייראפע, והן צאמעריקע ומאנטריאל, איבעראל, אלל הערצים כשעשו פרעות כגון פרעות תרפ"ט השייך הסית את ההמונים וצעק "אל יאבוד" עלינו עבר אל יאבוד, אני חושב שצעשרים וחמשה או שלושים שנה האחרונים, לא היה אל יאבוד כמו זה שעצר עלינו לאחרונה.

ו. הזמן גרמא, חודש אלול לעשות חשבון הגפס, מאי האי, למה זה קרה? היה רצינים שעשו דברים יותר קשים, ויותר גרועים, אפי' נגעו צדצרים שנגד התורה, נתאר לעצמנו שקהלה אחרת היה מחבר שיר כזה, שיטה הק' וכדומה, היעלה על הדעת לאצרך משלנו להקניט? אפשר אביסל מקוה נייעס און שוין, אבל כשזה קורה אללנו, כבר חדשים, ווי מ'גייט, שרת כבר וכולם מקבלים? וואס גייט דין אן.

דרשות זנבת מנחם

ז. איך וויל איהר זאלט נישט זיין קיין נערנים, איני משלה את עצמי, שאחרי הדרשה שאומר הלילה, אז איינער גייט זיך טוישן, אני כזר מנוסה בזה אבל אם אפי' אחד יחשוב מיט א טרעפל, אדער אפי' א האלצע טרעפל העכער, ג"כ שוה לי, אני נמשל כעת, למהנדס שמזייר ציורים, אבל מהציורים אי אפשר לעשות כלום, צריך לזה קצבן שיצנה את הצית, שימדוד, ויחליט על כל חדר, היכן יהיה, עבודתי עכשיו הוא כמו האינדזשניר שרק מזייר, וכדי להצין מה שאני מדבר כעת, אל תיבהלו יקח א יאר צוויי, אשלא לפה ראשי חצורות כל חודש. אצרך מפה שהיה אללי צשווייך, אומר לי, רבי! צאריך ישראל אחוים צדרגת כהה ח', או יצבה"ק, הרבי לא יכול לצפות מכתה צ', דרגת כהה ח', עניתי לו גערעכט מאה אחוז, אבל מדצרך שומע אני, שצשני חדשים השיגו דרגת כהה צ', מזה אני רואה שצעוד כשלא חדשים, יגיעו לכהה ו', ואחרי עוד שלשה חדשים לכהה ח', לפי קצב זה נתעלו אנשי אמעריקע מזוין מאוד.

ח. וואס איז אמעריקע? נישט געטריי? ח"ו פארקערט אתם הייתם הנחשונים! צאתם עם גאווה דקדושה, געמאכט ²גוטע שקוצעם, ווי עם דארף צו זיין, אבל צריך להיות מציאותי, אי אפשר לומר צאמצע היום, אז יענט איז נאכט

² שקוצעם הוא כינוי לאמצעי טרור שנקטו צלי לצחול צשום אמצעי, צצחינת המטרה מקדשת את כל האמצעים, והכל צידיעמו וצבהכונמו וצבעידודו של רצינו הק' וכמו שהיה נקרא אז די הייליגער רב.

מי שמדבר נגד מציאות איז דאך נישט קיין נארמאלער מענטש

ט. דער סטייל פון דער אמעריקאנער, איז א דעמאקראטישע, ועוד יש חילוק, אמעריקע און צפרט ווילאמסצורג, איז זייער היימיש מ'לעצט זוך צוואמען, איז עם אטאמאטיש אזוי אז א יעדע זיך וואס פאסירט אין א חסידות, איצעראל, קאכט זיך עם אין אמעריקע ע"י הפאסקאצוועס, אינטערנעט, למיניהם, על אף שגם צאריך יש כאלו, אבל האמריקאי הנו צעל הציתישער, דער אריך ישראלדיגע איז יותר גלאט קיצוני, דער אמריקאנער איז א צעסערער, מער א רואיגער.

י. אמעריקאנע אידן! עבר עליכם קיץ קשה מאוד מאוד, ולכם זה יותר קשה מחמת שני טעמים א] החסידים צאריך ישראל הגם ליד הרבי, הוא צא לשצתים, ימים טובים, יומא דפגרא, מה שאין כן לאמריקאנער, אין לא את זה, הוא צא רק פעם צשנה על ר"ה, וזה מציא קצת ריחוק צא"י מקצלים אינעקציאנען-זריקות, האמריקאי מקצל פחות זריקות. צ] צגלל שהוא צעל הציתישער איז יעדע שטרענגע זאך קשה לו.

יא. הסאטמאר רב היה עקטרים כלפי ציונות, הסקווערע רבי היה עקטריעם כלפי הקפידות, אבל צכל אופן אין עקטטרעם צאמעריקע צצביל זה קשה לו לאמעריקאנער צו פאראנעמען אזא זאך.

דרשות זנבת מנחם

הרצה⁴, מה שעצר עליו בכלל, וצפרט מהפרשה העגומה, ואין בדומה לי מי ששמע מאזי ז"ל את כאב לבו.

טו. מספר היסטאריע, ⁵מה ששמע מאדמו"ר הקוה"ט ז"ל, מגראסווארדיין, לתל אביב, עד השיכון, ועוד סיפר לי, מהפרשה העגומה משנת תשכ"א, ולא כאלו שטועים ואומרים שזה היה בשנת כ"ג, דעמאלטס האט עס אויסקגעפלאנצט אצער אנגעוויזן האט זיך עס שוין תשכ"א, וגם עלינו עבר זמנים קשים, ס"ב וכו' עד, ובכאב ובצערון לב, אומר עד ועד בכלל עד היום הזה.

טז. המקור לזה למה צווייזניך היה ויש עוד כ"כ הרצה פרשיות, שלא היה בשום חסידות אחרת, הוא בגלל שבצווייזניך יש הרצה רגש ווארעמקייט הרצ"ס רבותינו ז"ל אבי ז"ל, זקני האמרי חיים ז"ל, דודי הדמשק אליעזר ז"ל, זקני האהבת ישראל, היו גאר צוגעלאזן הראו חמימות לחסידים מה שלא ראו בשום חצר איך שהקדימו א צרייטן שלום עליכם במאור פנים וכדומה.

יז. יש לזה מעלות אבל החסרון בזה הוא לגבי דרך ארץ, ולגבי פאלגן, החסיד מחשיב עצמו כבעל דעה, וזה היה הנגע (בשנת כ"ג) אני קנאי!

⁴ בשיחת קודש ז' חשון תשע"ט במאנטריאל מגלה רבינו הק' שהשיחות עם אביו [שהיה ידוע בשמירת האמנים להפליא נישט צו פארצערענגען די צייטן] רבינו הקוה"ט ז"ל צענינים הנ"ל הסתכמו למאות ואולי לאלפי שעות.

⁵ לציין, שהכל דברים ידועים, בלי שום חידושים, מאותן מאות או אלפי שעות, שהוא מחיימר, ששמע מאביו ז"ל.

יב. לא חצינו מה שאני מדבר אליכם, כדי להבין צריך לישב הרצה בחצרות, שעות על גבי שעות, ימים על גבי ימים, שנים על גבי שנים. לא פחות משלש שנים, לאזי ז"ל הייתי צריך לבוא כל צוקר, לתת לו דו"ח מה שדברתי בחצרות כליל הקודם, הוא נהנה כל כך שאמר לי פעם "איך וויל אויך קומען צו דיר אין שטוב אריין אויף א חברה" חלילה אמרתי לו, אנו נבוא צו טאטי, נישט טאטי צו אונז.

יג. אדבר מאוד פתוח הנכם רואים שאני מדבר בשנינו מפעם הקודמת, (כ"ח סיון תשע"ח - ציגערעטל טיש) איך רעד רואיג, ³איך צין רואיג, למה? רופא שיניים כשצאים אליו בכאב שיניים ואומר שצריך לעקור את השן, בגלל שהשן רקוב, לוקח פטיש נותן זריקה ועוקר את השן, בפעם הקודמת האב איך געשאסן, עשימי סעלקניעס מי שכן יבוא, ומי שלא יבוא, ווייל איך צין געוועהן נישאסן, האב איך געשאסן היום אני יותר רגוע בזה אני רגוע, האם הכל מצינים את השיטה? ודאי שלא! אבל לאט לאט מצינים, תשעים אחוז רואים להבין, וכל מה שאני מדבר היום אינו בתנועת היחכן, אלע זענען געטריי, אלע ווילן.

יד. אבל דא עקא, שמתחילים להיות קצת משכחי השואה כמו שמכחישים שהרגו שש מיליאן מאחצנ"י הי"ד, אני שמעתי מאביו

³ צבחי' מודה במקצת, מודה רבינו הק' שציגערעטל טיש לא היה רגוע וכמו שידוע לכל שמצב נפשו של רבינו הק' אינו יציב מחמת כמה סיבות.

דרשות זנבת מנחם

ואני מצין יותר טוב מהרצי! ספרתי כבר בשמועס בארץ ישראל זקני רצה לצנות בשנת תשכ"א את כפר וויזניץ, ועל ידי זה שהתגוררו בכפר ועבדו בכפר יהיו פטורים מלשרת, באו אנ"ש מווילנאמסבורג ושאלו היטכן? זה נקרא לילך לצבא, שלחו טעלעגראמען לאצי, שיכנס לזקני וגם שטוב מענטשן שאני יכול להזכיר שם, אבל זקני האט געזעגנט את אלו שנסעו עם הטנדר הראשון לראות את הכפר "ברוך ה' עם עפענט זיך נאך א וויזשנילע דארף" ובירך אותם מזרכות קדשו עומד שם אדם אחד הכרתי אותו א חסוב'ע איד א וואוילע איד, שזהודמנות אחרת כשאצי שלח לו שיריים מהבשר לא אכל, בגלל שהוא אוכל רק משחיטת העדה החרדית וזרק את הבשר מתחת לשולחן והוא רואה איך שזקני נפרד מאנשי הכפר און ריפט זיך און "מ'וואלט געדארפט רייסן קריעה" דער הייליגער אמרי חיים באגלייט, און ער ריפט זיך און מ'דארף רייסן קריעה? בגלל שאני קנאי אני מצין יותר טוב מהרצי.

ית. אני זוכר, מעט יש שזוכרים, די עלטערע הם זוכרים, שהיה קבוצה בחורים ואזרכים שקראו לעצמם "די קאלקע" פרומע, הלכו עם הקאפעליטש אזוי, עם הקאפל אזוי, די ברילן אזוי, ברוך ה' שכולם מן השונאים ווי עם דארף צו זיין, הייתי רוצה לראות שחסידות אחרת אני יכול להזכיר שמות ציי די פעסטע חסידות'ן יהיה דבר כזה אני קנאי, למשל בגור אכל הבית ישראל או הלצ שמחה ואפי' אכל האדמו"ר

הנוכחי ר' יענקל' שאל אחד אומר אני לא הולך לבחירות בגלל שאני קנאי, או בחצ"ד אני לא הולך לשליחות אכלס אין דבר כזה אדער "איך" אדער די רצי, ובוויזניץ בגלל שהרצי איז נוגעלאזן מתרצה האני, "איך".

יט. לומד חובת הלצות שער עצודת חלקים היוצא מזה שעיקר העבודה למעט את האני.

כ. יש כמה מיני "איך" (1) גראצ איך, שישי, עוזר דלים, מקום צין אנשים מכוזדים דהיינו במזרח. (2) איך, געפעלן למען החברה למען הסביבה. (3) והשלישי הוא הגרוע מכולם חסידות, שהחסידות יהיה יפה, הרצי שלך עשה דבר זה טוב הדבר והכל איז איך! אז מיין רצי איז גוט פיין אין וואויל והוא עוד אומר אז ער מיינט דעם רצי'ן.

כא. כאן מדבר עליכם מעגדיל האגער, מ'האט מיך ברוך השם זייער שיין (בלשון סגי נהור) אויפגענומען אויף לוריק-ציוועגס זרקו אותי כמו כ"ף למ"ד צי"ת (כלצ) עם אצנים, צינים, ושלח יהיה לכם טעות מיך הארט דען אז מ'האט מיך געשטאכן און רוקן? או זה שנכדי קיבל מהם חור צראש? מה שמפריע לי הוא למה? למה א רצ אויף א פלאץ⁶ נואאנציג יאר דעם רצינ'ס א קינד יקבל צינים ואצנים? זה

⁶ רצינו הק' נתמה לרצ אצ"ד בשנת תש"ן עד תשס"ב לפי החשבון זה שמים עשרה שביהן כרצ בוויזניץ.

⁷ יש להעיר שאחיו הגדול ג"כ כיהן כרצ בוויזניץ, וג"כ דעם רצינ'ס א קינד, ואז הוא כן הצין טוב מאוד, איך מותר לרדפו, ולהציקו, ולעשות שקועס כנגדו, פי כמה, וכמו שחז"ל אומרים הא לן והא להו.

דרשות זנבת מנחם

כה. וואס מער איך איז עס אוועק ישועות משה
איני ראיתי טיטע של מכתב שנשלח לאחד שגר
ביצטת אמריקה איני רוצה⁸ לגלות איפה
כשזקיני האמ"ח ז"ל הכריז ללכת לבחירות,
"אזני לא שמעו דברי כפירה" א יונגאטש כך
הוא מדבר מזקיני.

כו. וזה חוזר עלינו וגשנה, אם לפני שנתיים
הייתי אומר לכם שכשלושים או ארבעים איש
יעזבו מחנך שלנו הייתם אומרים די רבי דארף
נעמען טאצלעטן ער איז נישט נארמאל? מיר
אי"ש האבן זיך געשלאגן בשנת ס"ב בשנת ס"ז
בשנת ס"ט איך זה יכול להיות שיעזבו.

כז. דער טאטע איז געוועהן א אידיאליסטישע
מענטש, הוא היה ימני קיצוני בעניני חינוך
האם התכוין רק נגד המאדעם געמיינט האט
ער די קו חומטין דער איך! זה מה שאמר לי
אין צימער הוא אהב אותי ביותר אזוי רעד איך
זיך איין איני יודע למה אותי אזא גראדע יונג,
הוא שלח אותי פעם לדבר בכינוס של אגודת
ישראל צבית כנסת הגדול ברחוב ר' טרפון
דברתי שם כחצי שעה א שיינע דרשה כשחזרתי
אמרתי לו כמו שישראל זילבערשלאג היה אומר
דרשתי כ"כ יפה אז מיר איז עס אויך געפעלן
נענה אזי "מענדעלע ציזט שוין געווארן א
פאלק'ס רעדנער? שלחתי אותך אזל לא שיגדל
ממך איך! ומני אז לא שלח אותי יותר, הוא היה

היה לאחרונה בחתונה, ששרו את השיטה הק',
ואחת מן הנשים אמרה "אני לא מאמינה! זה
באמת קורה? אמרתי למחותנת'טע שהיא
אחותה זה דבר מאוד מעניין, האם לפני אחד
עשרה שנה כשזרקו צינים ואבנים ונעקו עלי
שני ימים צבית המדרש שייגען! שייגען! האשה
ההיא, לא אמרה אז, זה באמת קורה? ומה אם
מלבין פני חזרו צרבים? לא תעמוד על דם
רעך.

כח. וכמו שאחד אמר לא מפריע לי
השוואננות, מפריע לי הישועות משה לדאבוננו
הוא אמר את האמת, ועד בכלל יש שחושבים
שזה היה רק אז בשנת כ"ג והאמת הוא שזה
נמשך משנת תשכ"ג 55 שנה עד היום כ"ג אלול
תשע"ח.

כט. ואנו אומרים בפירוש פנינו לשלום? אנו
לעבן זיך גוט ובעתיד ג"כ לא ישתנה אצער זיך
איינרעדן אז מ'האט מיך ליעב? דאס נישט.

ד. לפני שש עשרה שנה בשנת תשע"ב היה
המלחמה פיזית וכידוע שמלחמה מאחד את
העם, כמו שראו פה בספטמבר עילעווין
שאיחד את כל הארבעים ותשע (לכאורה כוונתו
ה50 מדינות) מדינות בארה"ב זה היה אללנו ג"כ
בשנת ס"ב כשעפו הטילים ווי מ'זאגט זה איחד
אותנו מאוד מה קרה אחרי זה נרגע המלכ אנו
זעמיר שוין א חסידות כמו כל חסידות ונריך
להיות יפה איך דארף שוין געפעלן שהרחוב לא
ידבר עלינו יותר.

⁸ בשיחת קו' במאנטריאל מגלה רבינו הק' הסוד הגדול
שהמכתב נשלח לאחד מאנ"ש במאנטריאל.

דרשות זנבת מנחם

מאוד חריף נגד האני זיך הארגעט אוועק
ישועות משה.

כח. מענדעלע האגער האט געזעהן שהעולם
אנ"ש, אי בארץ, ואי בחו"ל, איז גיווארן איך!
ואיך אני יודע? תסתכלו בעצמכם על החמונה,
חמונה חיה כארבעים איש עזבו, למה? עזיבת
חסידות קשה מאוד, ממש כמו גט לאשה, לסדר
מוסדות לילדים, לחפש מקום היכן להתפלל, א
גאנצע שינוי! כולם, כל אלו שעזבו מיינען זיך,
ובגלל זה עזבו את הישועות משה אם מתכוונים
רק זיך גייט מען לוריק לו כ"ג גם אז היו
חסידים ציז איך והא ראייה שהם עזבו.

כט. ובגלל זה ינאחי והלחנתי את השיטה הק'
אז מ'זאל זיך דארפן שלאגן וכשנלחמים מתרצה
האהבה, ואלו שנשארו אחרי כ"ג, היו שטארקע
חסידים, בגלל שהאטרכו להלחם, ורוב מאלו
הלוחמים בשנת כ"ג מאז, זענען ציי אונז, וצשציל
הלכתי וחפשתי די שארפסטע ווארט, שיטה
הק' נאך נישט גענוג, פון די הייליגע ישועות
משה נאך אלץ נישט... והעיקר דהיינו
שוואנזנעם, שינחקו ותאטרכו להחביש וועט
מען ארויס רייסן דער איך.

ל. הגיע העת לעשות חשבון למה עזר עלי אז
כל מיני רדיפות ומה עול יש בכפי, חיים מאיר
זאג דעם אמת, וויפיל מאל רעד איך מיט דיר,
כשיש לי נקיפות מכפון, אפשר וואלט מען
געקענט ראטעווען, ואמת עונה לי נו! מה
אמת עונה לי? נו! אני רוצה שהעולם ידע שזה
אמת תאמר להם, איך האב זיך נישט

אפגעשמועסט מיט דיר! טאטי האסט איין
עצה אמת אומר, נו! זאג! זאג! זאג!
געדענקסט נישט? איך זאל רעדן אויף זייד! א
יא? ואת זה לא רציתי.

לא. כותבים על הישועות משה שהיה איש
קדוש, מתמיד, ושמירת עינים, איפה הקו
חומטין? האידיאל שלו! מה יש לגערער או
סאטמאר או לחסיד אחר עם האידיאל של
הישועות משה? עם הקו חומטין שהרצה
להזכיר, אנו! מענדיל האגער, ובני, ואחס, זאלן
נישט האבן א אינטערעס פאר ישועות משה?
אנו נלך עם האידיאל שלו.

לב. מהרחוב? מה יש לי פון די גאס? רבותי
גייסנו כספים לבנות את ההיכל, ומתכוונים אנו
לבנות בעז"ה צנין בית המדרש בעלות של
חמישים מליון, ומי שרוצה יכול כבר להשתתף
נקח את הכסף בתשואת חן! צניני צנין הישיבה
מי עזר לי? אחס! באחי לשלשה ימים בפר'
תולדות און דער עולם האט געגעבן, צניני את
עצמינו האם⁹ הרחוב עזר לנו? בשנת תשע"ב
ויתרתי על נכסים שמאומדים לשמונים מליון,
לי גם מגיע חלק איך צין דאך אויך א זיהן!
לפחות עשר מליון, איפה הרחוב? למה נזכרתם
פתאום ממנו? שיטה הק', שוואנזנעם, הרחוב

⁹ לפלא יחשב תמיהתו שהרחוב לא עזר לא כלום, האם לא
גייסו שבע מליון במגזית "ויזניץ 36" חודש סיון תשע"ח?
בויה לא גייסו מאות אלפי דולרים? בטאראנטא, ברוקלין,
בכל רחבי אירופה, והאם כל מה שגייסו בכל השנים ציוס
העסקנות שכל אחד מאנ"ש צריך לגייס כספים מכיסם
תרמו? או מהרחוב.

דרשות זנבת מנחם

לו יחייב אותי אני יודע שזה קשה בשבילכם, מה זה משנה לך? זה מה שרציתי שיצחקו מכם שתצטרכו להלחם, זאל אייך נישט זיין באקוועם ועי"ז תצואו לאהוב את מי? את הנדיק הדור הישועות משה.

לג. משה נוט' מ'זמרים ש'טה ה'קדושה ואיך מתקשרים אליו? דורך שוואננעם מה זה שוואננך? א בהמה! איך בין גארנישט!

לד. אני מצקש מכם היוגעלייט, שתשירו בכל ליל שבת בבית, את הלחן וכולם מקבלים שהלחנתי, לא יקרה כלום אם העלטערע ישירו ג"כ, בצעטיל קטן סעיף ד' כלפי מה שכותב שם שיאמרו לפני כל מצוה לעשות נחת רוח לצורא יתברך שמו, אומר הר"ר אלימלך זי"ע שמשך

הזמן ירגיש בזה הארה גדולה, איהר הערט וואס מענדיל האגער זאגט אייך, סוף כל סוף למדתי אלל אזי הקדוש "אתם תשירי את הניגון אפי' אם בהחתלה אתם לא תתחברו לזה אזל במשך הזמן תרגישו הארה" תזכרו מה שאני אומר לכם ביז א יאר נויי ווערט איהר מקושר נוס ישועות משה אויס זיך.

לה. מצדי שילכו מאה אנשים, צלי ישועות משה אין כלום עם הישועות משה יש הכל, נלחמתי, אני לוחם, ואלחם.

לו. דבר חק ומשפט חק נוט' ק'ו ח'ומטין לו. שרו וכולם מקבלים ואמר לאחר זה בניגון זה נלך א קעגן משיח.

דרשות זגבת מנחם

מאנטריאל ז' חשוון תשע"ט

א. מקדים בצקשה שלא להקליט ומסציר שלא מפחד רק רוצה לחנך שלא יהיו יאכנע"ס שיהיה להם כבוד עצמי ככה הוא עשה באשדוד וגם עשה להם מבחן כזה עם יעמדו בזה שלא לגלות, ועוד שהיום בלחיצת כפתור כל העולם יודע מזה ע"י הפאסקוואו"ס למיניהם ומוציאים דברים מהקשרם איך וועל זיין זייער צרוגז אויף דער וואס וועט אויפכאפן.

ב. ועוד מקדים שעל אף שהולך לדבר פעסטע זאכן א. דארף עם נישט ארויס קומען ב. ידוע המשל טאטע שיק מער הויזן שיקצלו דבריו בניחוח ואינו מתכווין נגד אף אחד למעט אחד כפי שישמעו.

ג. זכרונות מאנטריאל המסע הראשון שלי לפני ואחרי החורבן היה לפה הייתי יונגערמאן "א ראצער" באחי עם ר' י. ב. לבין ז"ל, בשני פעמים הראשונים הרצ גרינפעלד עוד לא היה כמיטב זכרוננו, בפעם השלישי זוכר צברירות שהרצ ג. כזר היה, (הרצ גרינפעלד היגר למט"ל בשנת תשמ"ו) כליל שצ"ק היה באטע יותר גדול היה שטאטישע עולם צסקעודת צפרא דשצמא שאל אותו בעל האכסניא ר' אברהם אדלשטיין ז"ל (שנפ' בשנת תשמ"ג) איפה יאכלו ועניתי שאוכל ביחידות אבל באמצע האייער מיט נויצל הופיע הרצ ג. עם קבוצה של 10 או 15 מאנ"ש ואז התאונן בפני מ'דארף אינגעלייט הצטחתי לעשות צענין ותיכף כשחזרתי האב איך זיך אריין געלייגט אין דעם ואז שלחו ששה משפחות (לנניין

שאכן שלחו אצריכים בשנת תשמ"ד צערך וחלק מהם חזרו שנים או שלשה שנים לפני שרצ ג. היגר למט"ל, אצער די תאריכים איז נישט משנה כלשונו.

ד. היה לי קשה לשלוח האצרכים לא רצו חלק מהם כן הסכימו אבל החלק שני לא הסכימו אחרי שנה או יותר הם חזרו דאס איז די פעלער מ'האט זיי געלאזט צוריק קומען ב"ה קיין איינע פון דיע זיינען נישט פון די גוטע פריינט אונזערע. [אזא זאך למשל דארף נישט ארויס קומען אינדערויסן שאמרתי את זה].

ה. כמה דקות גמ' צרכות כל"ח.

ו. שאלת השאלות פארוואס איז דא אין וויזניץ אזוי פיעל פרשט? משנת כ"א לא כאלו שרוצים לומר משנת כ"ג שכל כך הרבה עזבו, ל"ב ס"ב ס"ז ציו פאריאר זומער וגם הקיץ שעברה "פערציג יונגלייט זענען אוועק געגאנגען" (צענוטנותו הוא אומר 40 אבל צמניאות עזבו 80 עד מאה משפחות) מה קורה? מי שהוא יכול לענות? וכאן הוא עובר ושאל צפרטיות כל אחד ואחד מהמשתתפים, עם יש למישהו תשובה, אף אחד לא עונה, חוץ מחכם הרזים י.פ. עונה "לא ידענו מה היה לו".

ז. די תירוצן איז אין וויזניץ, קום איך קודם, און נאכדעם די רבי,

ח. למשל שנת כ"ג, איך בין א קנאי אני מהעדה החרדית, כמו שהלה כתב, לאחד צמט"ל כשאמ"ח ז"ל הכריז ללכת לצחירות, "אזני לא

דרשות זגבת מנחם

אונז, הת"ת האלט זיך אויף היגערישע פוס, כל ילד חשוב, ולא חשבו לרגע, איפה הרגש שלי? אצטל הארץ פאר וויזניץ! אפשר וועט די ת"ת נוצאם פאלן? הוא אשר דברנו "קודם בין איך, א כפרה גאנץ וויזניץ זאל גיין לעזאזל" לא אארייך בזה יא, ניין, ניין, יא.

יג. גייט א אינגערמאן, (מ.ו.) אלל הצאטע, הוא מרגיש את כאביו, יש לו ריכטיגע אהבת חברים, אהבה נוס רצין, דרכו לו על הרגל הכואבת, הרצי הרי עבר זריקת צינים, אצנים, הרחיקו אותי מאביו זל"ל, אי אפשר להבין מייגע געפילן, וצ"ה לאט לאט האט מען זיך אוועק געשטעלט, מרכז, שטיבלעך צרחצו הארץ, וצחו"ל, מוסדות, גם פה צמאנטריאל פתחו חדר, איז דא א אינגערמאן שאף אחד לא יחשוד אותו שעושה צשציל עצמו, או צשציל אציו, קצו, או צשציל חותנו, הוא התכווין רק בלתי לה' לצדו, רק שכאב לו דעם רצין, האם כשדרכים לך על הרגל הכואבת צריך לשאול רשות מהגבאי או מהרב לעוק? "אז עם טוהט וויי שרייעט מען".

יד. זה קרא ציוס ה', שהוציאו מהת"ת, שצת צעת הצאטע, האט ער זיך ארויס געגבען, כמו שאינגערמאן גיבט זיך ארויס, וכי אפשר לתבוע ממנו זיך ארויס געבען כמו בן שישים? ער האט ארויס געגבען הכאב פונעם רצין! האט זיך איבער געקערט! ער האט יא געדארפט נישט געדארפט, למה לך לעשות שמוציגע ארבעט? זיך אנעמען על הרצי נקרא שמוציגע ארבעט? הייתי רוצה לראות, שמאן דהוא יגנוב לכם חמש מיליאן דאלאר, וצא אצרך וצועק עליו שייגען,

שמעו דברי כפירה" והוא עוד היה א שטיקל גבאי אין וויזניץ, זה יכול להיות רק צוויזניץ.

ט. שפעטער שנת ל"א. די קאלקער איך שקראו לעצמם. אני זוכר שפעם אחד האב איך זיך אונטער געהערט. לניין שהוא היה אז כבר מריסר שנה לפני הבר מצוה צערך, ומה דברו לייטשא, לייטשא, ועוד פעם לייטשא.

י. כפר וויזניץ. אותו דבר, האמ"ת אומר זה דבר טוב. ער געזעגנט די ערשטע טנדר שנוסע לראות את הכפר. ואני יודע יותר טוב מהרצי. "מ'דארף רייסן קריעה" אמר אחד מהוויזניצע חסידים. לניין שהישועות משה צימד עם אחיו האור מרדכי זכרונם לצרכה היו אלו שהתנגדו בחריפות והם היו אלו שהניאו את אציהם מרעיון הנ"ל.

יא. צחסידות אחרים אין כזה דבר, להיפך וכאן מספר כמה עוצדות צלויצצאטש קאטמאר גור חלק מהם וואס ער איז געוועהן דערצי, וחלק ששמע ממם כלי ראשון, איך שזרקו אחד שהציע דעתו נגד דעת האדמו"ר, אותו וכל משפחתו, ווייל איך קום קודם, נאכדעם די רצי, בגלל זה זה קורה רק צוויזניץ.

להוקיעו

יב. ועל של עתה צאחי, לאחרונה הוציאו כמה הורים את ילדיהם מהת"ת דפה, שצע ילדים, איני מדבר מהאחד יותר העל הצמישער שיושב ציינו שגם הוציא (א.ו.פ.) אני מכיר אותו את אציו וגם הכרתי את קצו אני מדבר פון די ווייסקע זאקן אינגעלייט, אלו שלמדו אלל הישוע"מ שלמדו אללנו מנ"ח זיי האבן זיך געדרייט ציי

דרשות זנבת מנחם

מנסה לחקות את הקול של האדמו"ר מספינקא ז"ל)
ס' איז געוועהן אמאל א מעשה, שתפסו גנב, אבא
לילד, וזו לגנב, שיגיד שמות שאר הגנבים, והוא
מיאן, ואפי' כשנתנו לו מכות, עמד בסירובו,
למסור, התחילו להכות את הילד, רק אז הסכים,
האדמו"ר דיצר כלפי זה שזה כבר בן השני שנפ'
וכו'.

יח. כשמדברים עלי, וכשמכים אותי, אקבל, אבל
כשמכים את בני! כאן מדבר א פארווייטאגטע
איד, א ניצראכענע איד, כ'האב אלעס איבער
געלאזט, שווי של כשבעים שמונים מיליאן, כ'קען
אלעס געברויכן, מ'שלאגט מיינע קינדער! עד
כאן, מסירה! עד כאן, אני בדרך של זקני ואבי
ז"ל אלק.

יט. מלפני שני מכתבי קודש, מוצא באמרי חיים
סוף ח"ג דף ת"ט, אחד שכותב בחריפות, לבני
קהלה, שנמצאו שם כמה אנשים המתפארים
באלך ואמסור, איך להתנהג עמהם בתוקף,
והשני למוסרים שישונו מדרכיהם הנלוזים ואם
לא ישונו ילחם נגדם וכו'.

כ. סטראשערט ער נאך? לא די שהוציא את
ילדיו, לא די שמדבר עלי זה יותר מחצי שנה
כשאני זרקתי אותו והיה אללי בשווייץ ואמר "ער
וויל צוריק קומען, ער וויל צוריק, קומען ער וויל
צוריק קומען," אין איך שוטה האב אנגענומען,
ודברתי אתו, זהו התשלום! עכשיו אני מבין טוב
מאוד, מה שאבי היה אומר, כשצאו אליו רבי'ס
רבנים, זיי ווילן שוין ווערן בעלי תשובה, מה הוא

האם לזאת גם יקרא שמוציגע ארבעט? לרבי זה
נקרא שמוציגע ארבעט, ובשביל כסף זה צדק,
כמו שדברנו, די רבי איז די לעצטע זאך, על
הדרך זה בעוד כמה שנים אין לי על מה לצוא
למאנטריאל, יהיה מרידה פה במאנטריאל!
למאנטריאל יש חיסונים? עוד לא.

טו. יש אצרך, שמדבר כל דבר אסור על וויזניץ
יותר מחצי שנה, ושאר האצרכים שטייען ווי
לעמעליך, לא עושים כלום, ואיפה הם הבעלי
בתים? נישט דא! הגבאים? אני יודע שהם באמת
געטריי, אבל במחילת כבודם, הם לא נמצאים?
אם הם לא נמצאים, אני כן נמצא! יש צ"ה אין
אין צוואנציג גבאים! (לכאן) כוונתו שיש לו
עשרים ואחד שוואנצאנים במאנטריאל).

טז. לא די שאצרך אחד נעמט זיך אן פארן רבי'ן,
כשאני מדבר מזה עולה לי הדם צראש מאוד קשה
לי לדבר מזה, זה מעלה לי את כל השמונה עשרה
שנה האחרונים כל מה שעברתי אני רק בשר ודם
לא די ששתקו עד הנה, הולך אצרך, מללל לאשתו
אומר לה שאם בעלך ידבר עוד פעם אחת נגדי,
אגיש תלונה במשטרה נגד בעלך *אני קורה לזה
מוסר.

יז. זכורני שבהלוויית בנו של האדמו"ר רי"י
מספינקא ז"ל, שנהרג בתאונת דרכים, בדרך
חזרה מהלווייתו של אבוחצירא, באבא סאלי, זה
היה כבר הבן השני שהאדמו"ר שיכל, הספיד
האב האדמו"ר מספינקא ז"ל, ואמר (כאן הוא

מסירה כלל וכלל. ב. שהלה רק הזהיר שיפסיק להטריד
ודאי אינו בגדר הנ"ל הערת המו"ל.

*בררנו אצל דיין מוסמך א. תלונה במשטרה להפסיק
אדם מלהטרידו ואין לו תביעה ממונית אינו בגדר

דרשות זגבת מנחם

להוקיע אותו, ואתם הייתם נריכים להצין מעצמכם מה לעשות, איך צעהט דעם גאנצע עולם להוקיע אותו, עד שיחזור בתשובה, אני רוצה שיחזור בתשובה, והעלה איך לעשות תשובה, הוא כך, ואיני מסכים בשום אופן אחר רק אם יתן לאברך, חמש אלפים דולר, אז אקבל תשובתו אבל לוויזניץ אל יחזור, אפי' אחרי התשובה, היה מספיק פעם אחת "נער הייתי, איך וויל נישט מער, יואל געוועהן" אבל עד שלא חוזר בו, איך אידע שלא ילמדו ממעשיו, בשביל זה נריך חיסון, אם יוקיעו אותו אידע שפחות או יותר, שלא יהיה עוד פעם דבר כזה.

כד. וויל איך צעהטן, ווי איז ער שמואל יענק'ל, אתה מנהל הת"ת, אתה היחידי שיש לך תפקיד רוחני, אין לנו ישיב"ק פה עדיין, אתה תראה את הדרך, לילדים שלך, ולתלמידים שלך, איך שניריך להתנהג במקרה כזה, שיזכרו לדורות הבאים, ביי די צאטע השבוע אם הוא בא שיחכו, ביי די צאטע זאלסטו שרייען אזוי, "בשבוע שעבר קרה בחצרותנו, א יונגערמאן האט ג'סטראשעט איינעם, שיתלונן במטרה, ועוד אחד האט ער ג'סטראשעט, שיפרסם עליו דברים מגונים, היה לא תהיה ותאמר ה'מ'ן! ר"ת ה'רשע ... והמצין יצין" איני מזכיר שמו אין דער עולם זאל קלאפן מיט די פוס, ויצעקו פוי ולא יפחדו אויב די ערד וועט זיך ניצערען מחמת ההכאה, אני לא אפחד ממנו אני לא החזרתי לא שלום היום לא פחדתי (כאן הראה צידיו התנועה שעשה בשדה המעופה) אזוי

האב איך געטוהן

ענה להם (כאן פונה לרצ ג'. רצ לעצן! נא! וואס האט ער גענפערט? הרצ ג' עונה איך ווייס נישט), עיינתי ברמז"ס, ולא מנאחתי שם כחו, צ שכל בעל תשובה, נריך להיות צוויזניץ, היום אני מצין את דבריו, אני קבלתי אותו כבעל תשובה, וזה מה שמשלים בחזרה, מוציא ילדיו, ואם זה כואב לאחד, מנלללים לאשתו, ועוד אמר למישהו אחר, אם הוא ידבר עליו עוד פעם אחת, יפרסם עליו נישט קיין שיינע זאכן.

כא. טייערע אידן, אחי ורעי, כשהיה תרגיל המסרית, כמו שזה נקרא, והיה שלשה רבנים שבזיו את כבוד כמה אדמורי"ם ושאלו לאחד האדמורי"ם מחו"ל מה לעשות וענה במכתב שנכתב ע"י הגבאי, והאדמו"ר הוסיף את המילים להוקיע אותם וחתם שמו, ובשביל אלו שני המילים, התאספו צבניני האומה כאלפים איש, ואחד מהרבנים, אני מכיר אותו, דיבר שם, והזכיר שמות אלו שלשה הרבנים, וכל המשתתפים נעקו, אויפן סאטמערע נוסח, פוי! פוי! ורקעו צרגלם על הרצפה.

כב. אז איך דארף רעדן פון דעם קערט זיך מיר איבער די קישקעס, ועל מי אני נריך לדבר, תאמינו לי איך בין זייער א גוטע מענטש, כשאני שמעתי שהוא יהיה צנמל התעופה, בין איך געווארן בלאס, ובני שאל אותי מה אתה הולך לעשות? אמרתי שאני לא אתן לו בחזרה את ידי, איך קען עס נישט טוהן, אבל אני חייב לעשות את זה.

כג. להוקיע אותו ובאמת לא הייתי נריך לבוא, הייתי נריך לומר לגבאי לכתוב מכתב, ולחתום

דרשות זנבת מנחם

כה. קודם איז די רבי לפני הרבי אין כלום לאף
אחד לא יהיה שייכות איתו אפי' משפחה.

כו. הגחיות לאור מה שהיה, השוואנץ אינו
מחויב לחנך את הצעלי צמים אל אף שלא שר
שיטה הק' לא יאמר לא כלום, לצעל הצית מותר
להתעטף בטליתו, לומר "איכה ישבה לקונן מה
קרה לשיינע וויזניץ קה אכסוף, קצות, מנ"ת,
חשבון הנפש, שיינע תורות, האט זיך אויסגעלאזט
א שוואנצנות", זה לא יפריע לאצרך, על תסתכל
לצדו, שיטה הק' עשיתי לאינגעלייט, רק דער
אחד אני כן מבקש מן הצעל בית, שטער נישט,
נגד לא! אל תאז בעת שמומרים את ניגוני
השוואנצנות אם אתה יוצא הרי זה בגדר נגד,
אתה יכול להתעטף בטליתך, זה לא מפריע,
ולשוואנץ יאמר, אל תעבור ליד הצעל בית לשיר
באזנו.

כז. אין וויזניץ איז די רבי צעל בית לא צריך לילך
בין הטיפות יענער נעמט ארויס די קינדער,
יענער גייט מוסר'ן ואני אליך בין הטיפות? לא
ולא, אם הוא הולך בדרכו לא אליך בין הטיפות
וועט מען קלאפן מיט די פוס, אין איהר אלע
וועט שרייען פוי!.

כח. בקשתי כבר בא"י כשהולכים לבית ההורים
שלא יזמרו את הניגון אבל כשהורים באים

לילדיהם דארט זענען די קינדער צעל הצית איך
בין א חסיד ואם לא אבא אתה מלמד אותי להיות
חושפניאק, נישט נא פאלגן דעם רבי'ן ולמחר לא
אזיית לך ככה זה יהיה לכל אורך הדרך

כט. יישר כוח משה (משה וו.) שמעתי שקבלת על
זה (שאמר בצאטע שאסור לדבר עם שלש השחורים כינוי
לשלש האצרכים שהזיאו את ילדיהם) אלף דולר על
תשמע לאף אחד שמונאגע ארצעט, ריינע
ארצעט, דאס איז די ריינע ארצעט, די
אמת'דיגע ארצעט,

ל. ה'זהרו צ'כבוד ח'צריכם ר"ת ח'סידים
ה'ולכים צ'ין ה'טיפות על זה צריך להזהר.

לא. השבוע היה שבתון לצנות היה שם נאוייטע
באטע שש שעות ושאלו מראשי החצרות כל מיני
שאלות די בחורים קענען זיך פארשטעקן פאר זיי
שאלו צענין שיטה הק', מהו שוואנצנות, וכו'
ממש החיתי את נפשי לשמוע ס'לעצט זאך אריין
געבן אין די קינדער אונזער קב חומטין.

לב. זימרו הנה מה טוב, וכולם מקבלים, די פסח
ניגון.

לג. משבח את הרב ג'. שבא על ר"ה על אף
שהיה קשה לו, ובא רק כדי שלא יאמרו עליו
שהוא מן המתנגדים.

מיטן הייליגן רבי'נס כח

ובס"ד

קונטרס

דהיינו שוואנצנות

חלק א' - מקוצר

דברות קודש בארה"ב

ויז'ניץ בני ברק

יו"ל בפקודת הקודש ע"י

מערכת "ז'את נ'חמתי ב'עניי"

בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר הקוה"ט שליט"א

ויז'ניץ בני ברק

"הוי זנב לאריות ואל תהי ראש לשועלים"

פתח דבר

י'שמחו ה'חסידים ו'יגילו ה'שוואנצנים, ר'אותם ב'אור י'קרות הקונטרס דנן, רב הכמות והאיכות, אשר יצא לבאר ולפרש את כוונת אדונינו מורינו ורבינו קודש הקדשים שליט"א, בשיטתו החדשה - שיטת השוואנצנות.

אשרינו מה טוב חלקינו ומה נעים גורלינו, שזכינו להתרומם באור הגדול - דרך החסידות שיסודתה בהררי קודש מרן הבעש"ט הקדוש זי"ע. כידוע שדורו של הבעש"ט היה בבחינת "עילפון", עד ששלחו ה' להחיות עם רב, ובדרכו החדשה דרך האמת רומם את חבריא קדישא ואת פשוטי העם לדעת את ה' ולעבדו בלבב שלם.

כבר אז, בדור דעה של הבעש"ט ותלמידיו הק' שהעניקו חמה בקומתם, היתה לעומתם התנגדות גדולה שהיה פרי קטרוגו של השטן, שלא יכל לסבול את האור הצח והמצוחצח שזרח בעולם. גם אז הביטו אחרי ה"חסידאקעס" כמו על משוגעים העושים מעשים תמוהים, ברם צדיקים קדושים וטהורים אלו לא הסתכלו על כלום ודבקו בדרכם בעוז ובגבורה, וכך זכו להנחיל את תורת החסידות אשר לנו מורשה.

כיום הזה, באורח פלא והפלא מכבשי דרחמנא, ההיסטוריה חוזרת על עצמה. דרך הבעש"ט המקורית, כפי שהיא מתבטאת בספרי תלמידי הבעש"ט, היא מיושנת מדי לדורנו אנו, וכביטוי עוז של רבינו הקוה"ט שליט"א על המאמרים שבספרי קודש אלו: "אלטע זאכן", וממילא נוצר צורך דחוף להנחיל לישראל עם קודש דרך חדשה, דרך המתאימה גם לדורנו, דור "יארע 2018", ששוב אין אנו יכולים לעמוד בקשרי המלחמה כבדורות הקודמים, ולכן נדרש קו ושיטה חדשה, השווה לכל נפש.

ברור איפוא, כי כאז כן עתה, אין השטן יכול לנוח ולשקוט בראותו את כ"ק רביה"ק שליט"א מנצח בעוז ותעצומות על הפצת שיטתו הקדושה ללא חת, ובוודאי יערים עלינו הבע"ד וכת דיליה קושיות וספיקות, אך אנו, מיטן כח פונעם הייליגן רבי'ן, נצלח את כל הקשיים ויכול נוכל לה אי"ה.

זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו. לאחר שנים כה רבות ששמענו מאמרים והדרכות מפ"ק רבינו הקוה"ט בעל הישועות משה זי"ע, ואף פעם לא זכינו להבין את עומק הנקודה הפנימית בכוונתו הק', כי שמענו מפה קדשו רק על תורה ושבת, חסידות ופנימיות, קדושה וטהרה ועבודת השי"ת, הנה זכינו לעת הזאת בעומק החושך והגלות, ליאות לאורו הגדול והקדוש של בנו יחידו וממלא מקומו כ"ק מרן אדמו"ר הקדוש והטהור שליט"א, שביאר לנו את הכוונה הפנימית שבכל ההדרכות הנ"ל, שהם כולם היו רק אמצעי להגיע אל המטרה הנכספת: **שוואנצנות צום הייליגען רבין!**

כידוע, רבים הם הטועים ומטעים בהבנת שיטתו הק' של בעל הישועות משה, ובכסילותם או ברשעותם הכניסו זמורות זרים לנטיעה הקדושה. והטעם לדבר פשוט ביותר: רבינו הישועות משה היתה הנהגתו בהתגלות יתירה. גם בעיני בשר יכלו כל באי עולם לראות להיווכח בגדלותו והתמדתו בתורה, בניצול כל רגע שלא לבטלו לריק, במיעוט שינה ואכילה, בשמירת העינים, בדיוק הזמנים, בשמירת הדיבור, במסירות נפשו לכל דבר שבקדושה, ובכלל בגודל פרישותו וקדושתו. גם כל דיבוריו הקדושים נסבו אך ורק סביב ענינים אלו, ולכן יצאו אנשי בליעל מחטיאי הרבים וטעו בדבר זה, לומר שאכן כוונתו הק' היתה רק זאת, שיגדלו דורות בתורה וביראת שמים, באהבת ודביקות השי"ת וחמימות והתלהבות לדבר ה', ותו לא מיד: עפרא לפומייהו.

ברם כידוע מספח"ק שדווקא בדור נחות ביותר, מוריד השי"ת לעולם צדיקים גדולים ביותר שיוכלו להיות מנהיגי הדורות השפלים דעקבתא דמשיחא. על כן אשרינו מה טוב חלקנו, שבדור הנחות והשפל הזה שהחשך מכסה ארץ וערפל לאומים, זכינו להסתופף בצל צדיק הדורות, אחד יחיד ומיוחד, שמנסה אותנו **בניסיון האמונה**, שהוא הניסיון הגדול ביותר שבו נבחן כל חסיד לדעת אם הוא נאמן בכל ליבו ונפשו לפני רבו.

זכנו רבינו הקדוש זיעועכ"י ברוב רחמיו וחסדיו, והביאנו לחסות בצל הקודש של כ"ק מרן אדמו"ר הקדוש והטהור שליט"א, שלעיני בשר הוא מראה עצמו כלפי חוץ כעם הארץ, כדובר נבלה, כעוסק בדברי הבאי, כמענג את גופו בכל מותרות העוה"ז, כמושחת במידותיו, וכשקוע עד צווארו בטומאת הכבוד הקנאה והגיאות. וכאן מגיע השלב המכריע, בו לא יעזרו כל ספרי החסידות להגיע לאמונה טהורה, לא יסייעו כל האמצעים האחרים לאחוז בקרנות המזבח הקדוש, ונשארה לנו הדרך האחת והיחידה: **שיטת השוואנצנות!!!**

חסיד אמיתי יודע שלא הנראה לעיניו הגשמיות הוא האמת. באמונתו הוא עוצם עיניו ואינו נותן לעובדות לבלבל אותו. הוא הולך "ראש בקיר", בידיעתו שהוא צועד בדרך האמת והישר, ויש מי שאוחז בידו ומוליכו בבטחה למחוז חפצו, ולמה יפקח בעצמו את עיניו הגשמיות והמוגבלות להביט סביבו ולהתבונן??? **יתירה מזאת:** שוואנץ אמיתי יודע שרבי הוא רבי גם אם אינו גדול בתורה, גם אם אינו שומר את איבריו, גם אם לא תיקן את מידותיו, וגם אם מתנהג נגד ההלכה המפורשת בשו"ע או

מנהגי ישראל. הוא יודע שהתקשרות וגעטריישאפט לצדיק אמת צריכים להיות ללא תנאים, ללא סיבה, כאהבה שאינה תלויה בדבר.

כאמור, שבשנות הנהגתו של רבינו הק' הישועות משה זצוק"ל (ולמעלה בקודש) נזנח מעט יסוד זה, מחמת שלא היה בו צורך בדרך כלל, כי רוב הנהגותיו בקודש היו מובנות גם לשכל האנושי. כמו כן, כפי שאמר כ"ק רביה"ק שליט"א במוצאי שב"ק קרח ש.ז., לא היה לו לרבינו הק' זי"ע בשעתו אל מי לדבר, באשר דבריו הק' נפלו על אזניים ערלות, ולכן דיבר רק מדברים "פשוטים" כתורה ועבודה כפשוטם. אך כעת - כאשר עומדים אנו בצבא מוכן ומזומן באש ובמים - עלינו להעמיד יסוד איתן בל ימוט, כדי שנוכל להמשיך ולבסס ולבצר את יסוד אמונתנו ובסיס השקפתנו, נקודת שאיפותינו ומטרת חיינו עלי אדמות: דער הייליגער רבי, אשר אין עוד מלבדו!

* * *

בחרדת קודש קרבנו אל המלאכה, ובאנו לבאר במעט קט לפי קוטן שכלינו והשגתנו, כננס המביט על הענק, את דברות קדשו של כ"ק מרן אדמו"ר הקוה"ט שליט"א במשא הקודש בארה"ב.

בקונטרס זה באו החלקים העיקריים מתוך הדרשה. הבאנו את לשון קדשו של רביה"ק במלואה וללא שינויים (מלבד במקומות אחדים שלא זכינו לשמוע איזה תיבות, וצויינו בג' נקודות לסימן), ובשולי הגיליון באו הערות להרחבת הענינים ולהשלמת היריעה, על פי קט שכלינו הדל והשפל, כהצעה בעלמא לפרש את רום כוונת הקודש ורמזותיו.

לע"ע לא הבאנו את הדרשה המלאה, כדי שלא ילאה הלומד מחמת האריכות. אשר על כן במערכת "זאת נחמתי בעניי" הוחלט להדפיס תחילה את הדברים שנתחדשו בדורנו אנו, ולא נשמעו מפי רבותינו הקדושים זי"ע שבדורות הקודמים. דיבורים אלו בפרט הינם יסודיים ונחוצים יותר, שכן בוודאי חידש זאת רביה"ק ברוח קדשו לפי צורך הדור, וממנו ניקח לעבדו בלבב שלם. הקטעים מסודרים לפי סדר אמירת הדרשה, כאשר בין פרק לפרק הושמטה האריכות הנוספת. כמו כן הצבנו כותרות לדעת תוכן הקטע בכלליות.

ובצאתנו מן הקודש נפרוש כפינו בתפילה לפני ה' ולפני רבינו הקדוש שליט"א: יהא רעוא שלא תצא תקלה מתחת ידינו, ויהיו הדברים לנחת רוח לרבינו הקוה"ט שליט"א, ונוכה לחנך את בנינו ואת דורותינו בדרך השוואנצנות הקדושה ללא שיור, עדי נוכה לייעודנו הנכסף עלי אדמות, להיות "משוגענער", כלשון קדשו של רבינו הק' שליט"א אכי"ר.

ח' תמוז תשע"ח

יומא דהילולא דבעל האמרי נועם זי"ע

"חיים של עושר וכבוד"

הגליון הקדוש הזה

נדבת הנגיד החשוב והנכבד

מסור בלב ונפש לכל קדשי בית ויזניץ

הנדיב מוהר"ר **חיים שטערן** הי"ו

קוינס נ.י.

איש אמונו של כ"ק מרן אדמו"ר הקוה"ט שליט"א

יעזרהו השי"ת בזכות מצוה רבה זו

שיזכה לצאת ממיצר למרחב, וזכות פעולותיו הק'

בכל עת יעמוד לו ולזרעו להינצל מכל צרה וצוקה

לראות ברכה מרובה בכל מעשי ידיו אכי"ר

כעתירת

מערכת זאת נחמתי בעניי

תוכן הענינים

א. לא להיות "יאחניש"	טז. מאגיקע לאנשי אמריקה
ב. ציגרעטל טיש	יז. עצמאות בהנהגה
ג. עצמאות בהנהגה	יח. להרב חיים מאיר שליט"א
ד. ויז'ניץ מיט שוואנצנות הנהגה	יט. ניגון השיטה הקדושה
ה. שיטה הקדושה	כ. מלחמה למען שיטה הקדושה
ו. יחיד מומחה לחינוך הבנים	כא. לשאול הכל את הרבי
ז. מלחמה נגד שיטת הבאטשים	כב. ספירת העומר בארה"ב
ח. עצמאות בהנהגה	כג. סעודות לחיים
ט. להרב חיים מאיר שליט"א	כד. עצמאות בהנהגה
י. עלון לקראת הדינר	כה. חצרות מאנסי
יא. צווייטע באטע	כו. כבוד ויז'ניץ וכבוד בן המלך
יב. עלון לקראת הדינר	כז. יחיד מומחה לחינוך הבנים
יג. מלחמה למען שיטה הקדושה	כח. ניגון השיטה הקדושה
יד. התייחסות להקלטה מיוקל ויים	כט. חיזוק לחיים שטרן
טו. להרב חיים מאיר שליט"א	

מתוך דברות קודש לחלק מאנ"ש בארה"ב

אור כ"ט סיון תשע"ח - וויליאמסבורג יצ"ו

א. לא להיות "יאהניש"

דעם וואס איך גיי יעצט רעדן, און איך בעט אן אז מ'זאל מיך נישט אויף כאפן, און איך בעט אן אז מ'זאל נישט פארציילן. איך האב אויסגעלערנט אין ארץ ישראל, אז מ'דארף נישט זיין קיין יאהנישע חסידות, אין שו"ע שטייט, אז א האקס האט - אין יורה דעה - א האקס האט ווערעם אין קאפ, קען דאך ווערן ניקב המוח, שטעלט מען אריין אזא מין קש, און דע האקס הייבט זיך אן צו שאקלען, גייט ארויס די ווערעם. אונז זענען מיר נישט - ווי מפלעג צו זאגן אינדערהיים, בלשון נקיה, אזוי סגעווען שטאמען פון מאראמארשע - "שורים", בלשון נקיה. משטעקט אריין - דער וועלט, גייט מארגן, וואס איז געווען דא ביים רבין? וואס איז געווען די אסיפה, משטעקט אריין אזא מין קש, און מהייבט אן צו ברעכן. דאס איז יאהניש, דאס איז שוואכקייטן, יאהניש, דאס פאסט נישט פאר אונז. ווייניגער צו רעדן.

צי מ'וועט נישט רעדן? - איך האב נישט קיין שום מורא אז מ'זאל געוואר ווערן וואס כ'האב גערעדט דא, אבער אלץ יאהנישקייט, אזוי האב איך אין ארץ ישראל איינגעפירט, אז איך בעט אז מ'זאל נישט רעדן בתור שיטה, "וינהג הצאן" ווי דער הייליגער אמרי חיים טייטשט "אחר

המדבר" פארשפעטיגן דעם דיבור, ווייל רוב דיבורים וואס מרעדט, מלייגט שוין צו, און סווערט שוין געשוואלן, סווערט שוין א גלגל שלג, וואס סקומט אן געשוואלן, און נישט געשטויגן און נישט געפלוין, און מהערט פארשידענע זאכן וואס מ.. א דריי פערטל איז ליגנט. בעט איך אז מ'זאל נישט רעדן. צי סוועט מיר העלפן ווייס איך נישט, איך האב.. איך האב נישט קיין מורא, איך מיינ נאר פאר ענק, איר זאלט נישט האבן קיין בושות, און זיך איינמאכן און זויערן, אזוי ווי זויערע איגע.. זויערע פיקלעד.

* * *

ב. ציגרעטל טיש

איך וואלט געוואלט אז דער עולם זאל שוין מקיים זיין, איך וועל רייכערן א ציגרעטל, ביים רייכערן איז דא אמאל נערוועזקייט, איך בין נישט נערוועז, איך בין אנגעצויגן שטארק, בפרט די לעצטע 2 וואכען, איך וועל באלד אלעס מסביר זיין דבר על אופניו. יעדע זאך פונקטליך בפרטות שבפרטות, און מקומט צו צו דעם. דער עולם - איך וועל ארויס נעמען א ציגרעטל, כ'וועל רייכערן, און דער עולם וועט זיין שטיל. ס'איז דא א טיש פון א ציגרעטל אויכעט. זיין שטיל. זיך אויסלערנען צו שוואגן.

דהיינו

[רביה"ק שליט"א ערך את שלה"ט ציגרעטל טיש
למשך ארבעה דק', וכל העם החריש בחרדת קודש].

ס'איז דא אבילד פונעם זיידן ווי ער האלט א
ציגרעטל אזוי ... מיין טאטע זכרונו לברכה זכותו
יגן עלינו ועל כל ישראל האט נישט גערייכערט א
ציגרעטל נאר פורים. מיין זיידע און מיין עלטער
זיידע - הלוואי זאל איך ראטן עפעס פון דעם,
אבער עפעס יא.

***

ג. עצמאות בהנהגה

שבועות, האב איך געזאגט דעיע ווערטער:
איך קוק מיך ארום רעכטס און לינקס, און זעה
אלעס, איך ווייס אלעס, כ'האב חוקר ודורש
געווען, כולל אמריקה, אמריקה איז די
שווערסטע. און איך האב מיר מיין פלאן חיים
מאיר, און מיין פלאן מאך איך אליין, ניט אמאל
מיט דיר רעד איך, און ניט אמאל מיט יענקל
ולצר, נישט משה לבין, און נישט יוקל וייס,
און נישט אין אמריקה... יענקל ולצר מיין ידיד
נפש, לגבי זיינע ענינים, און נישט דא אין
אמריקה מיט מאיר דוד טובק וואס איז מיין
ידיד נפש, מיין בעל אכסניא, געטריי עד בלב
ונפש, און איך האב נישט ליב אז מוזאגט אויף
יעדן גביר - איך מיין, איך בין געקומען, קוקט
מיר אויס איך האב דאס דערמאנט ביים קבלת
פנים, אז ווי א מענטש פון סאן פראנציסקו, צי
פון לאס אנג'לס, דע גרויסער עושר איז געקומען
קיין ויז'ניץ. איך מיין איך קען אים נאך פאר ער
האט געהאט דאס געלט, א נאנטער מענטש,

שוואנצנות

אייביג נאך פאר ער איז געווען דער גביר, א
געטרייער. נישט פישל כהנא דער מנהל תלמוד
תורה וואס איך ראט מיך מיט אים אין געוויסע
זאכן. נישט חיים מאיר אדלר, נישט ...
געקומען יעצט ביים קאמפיין, און נישט יוסי
שטרן מיין נאנטער, אויפן פליגער זאג איך אים:
"איך וועל דיר קיינמאל נישט פארגעסן אין מיין
לעבן", און נישט חיים מאיר מרקוביץ' דער גבאי
פון בית מדרש, א גרויסע עסקן, א גרויסע
טוהער, איך רעד נישט מיט קיינעם אויף דער
וועלט. ס'איז דא א רבי אויכעט, איך האב מיר
מיין קאפ, און מיט מיין סייעתא דשמיא וועט
זיך קיינער נישט מעסטן, ווייל מיין הייליגער
טאטע האט מיך געזאגט ביי א טיש פרשת
תולדות, מנדעלע, איך האב געטראכט אנה אני
בא, האט ער מיר געגעבן א זאג: "מנדעלע, מיין
גאנצע כח און מיין גאנצע סייעתא דשמיא גיב
איך דיר איבער". אזוי איז געווען. דער עולם
ווייסט פון דעם, מ'האט שוין געהערט פון דעם,
איך האב עס שוין אמאל דערמאנט ברבים, יעצט
חזר איך עס בפירוש.

***

ד. ויז'ניץ מיט שוואנצנות הנהגה

מ'האט אנגעהויבן זומער, מיט דע גאנצער
טאראראם, נאר געוואלט מיר זאגן דעות, און
נאר געוואלט מיר איינטיילן, דאס קעלבעלע
איז ארויס פונעם טשערעדע, און ממילא
דאס קעלבעלע איז געווען, דארף מען
איהם, דער רועה שמייסט איהם גוט אן.

דהיינו

הו, פיין. דאס קעלבעלע איז נישט קיין קעלבעלע ... איז דער רבי ווייטער געווארן אויס קעלבעלע, און ער פארקריכט שוין ווייטער, ער ווערט שוין א שליט, א מנהיג, אבער "ומשה היה רעה", ומש"ה איז די ראשי תיבות ו'יזניץ מ'יט ש'וואנצנות און ה'נהגה.

וואס זאגט מען? איך האב מיר גוט חוקר געווען, מיט מרגלים, איך האב גענומען די FBI, ווי מ'רופט עס אן דא אין אמעריקע, איך האב גוט חוקר געווען 2 וואכען. וואס זאגט מען? דער רבי האט משוגאסן, דער רבי האט משקעים. ער איז אוועק געגאנגען א שווערע לעבן ליגט אים משקעים, דער רבי האט קריוזן, ער איז א קריוזישע מענטש.

איך וועל דערציילן א מעשה, און איך וועל באלד מפרש זיין: צו דודקע האט אמאל געשריבן א יוד פון חוץ לארץ: דודקע, גיב מיר א מקום מכובד, בין אנשים מכובדים, "דהיינו" במזרח. דער רבי האט משוגאסן, ער האט משקעים, ער האט איניוון, "דהיינו" - אין מיין פירוש רש"י מיט תוספות - א ריינע משוגענער. דאס איז דער שפיץ. אן א ... איך רעד דא, דא איז א סאטמארע אווירה אין אמעריקע, איך רעד גראב און קלאר און ריין: א משוגענער, ווייל ער מאכט שוין נישט קיין קעלבעלעישע זאכן, ער וויל שוין ווערן א מנהיג,

שוואנצנות

און ער איז מקיים דער ומש"ה - ו'יזניץ מ'יט ש'וואנצנות ה'נהגה.

* * *

ה. שיטה הקדושה

איך האב אויף געשטעלט - צוליב מיין איבערגאנג טאקע, איך האב חוקר ודורש געווען, שוין גערעדט, א שאד יעדעס ווארט וואס איך רעד, יעדעס ווארט געמאסטן און געוואויגן, איך האב אלעס אויף געשריבן. איך האב אויף געשטעלט א שיטה הקדושה דבעל ישועות משה^(*), ווי ס'איז ידוע אין סאטמאר, "ווער ס'גייט אין די שיטה הקדושה פון ויואל משה", יעצט איז געווען א גרויסע קאמפיין, מיין שוואגער ר' אהרן טייטלבוים, דער סאטמארער רבי, האט געמאכט זונטיג א גרויסע קאמפיין, וועגן די שיטה הקדושה, און הייסן לערנען "ויואל משה", על הגאולה ועל התמורה, און מחזק זיין קעגן די ציונות. אזוי האב איך אויך געמאכט די זעלבע זאך, איך בין נישט סאטמארער רב, איך האב נישט זיין ... און גדלות, אבער ער, באותו זמן, ווען די ציונות האט שורה געווען זייער שטארק, כ'האב געהערט פון טאטען נישט עטליכע מאל, הונדערטע מאל: "די מאדערניזם און די ציונות האבן חרב געמאכט די וועלט". האב איך אויף געשטעלט א שיטה הקדושה ד.. ד.. דבעל ישועות משה, איך האב

א. יש לדייק היטב אשר זו שיטת רביה"ק שליט"א בכבודו ובעצמו, והוא הקימה ויסדה, אלא שקוראה על שם אביו רביה"ק זי"ע.

דהיינו

שוואנצנות

נישט געלערנט נישט אין חב"ד, נישט אין בעלז, נישט אין גער, נישט אין קארלין⁽²⁾, איך האב געלערנט נאר ביים הייליגן טאטע'ן, איך בין א העכטע תלמיד זיינע, האב איך געמאכט די שיטה הקדושה, חוץ וואס איך האב צוואה פון אים, וואס ער האט מיר אנגעזאגט אין ערד, איך האב גערעדט צו איהם "טאטי דער עולם גייט נישט מיט טאטי, טאטי איז נישט מיטן עולם", איך מיינ ער איז געווען א געהויבענע יוד אביסעלע, אזוי מיינ איך, א נביא ה', א משה רבינו בדורנו, אויכעט געהאט גרויסע מעוררים, האט ער מיר געגעבן א רוף צו ביי די טיר: "איך פארשטיי פונקליך וואס דו זאגסט, איך פארשטיי, וואס קען מען טון", איך בין געשטאנען ביי די טיר ארויס צו גיין, איך פלעג אלץ גיין אזוי אהונטער, מהאט שוין געהערט פון מיר דאס הונדערטע מאל, רופט ער מיר צו: "דו וועסט שוין אנדערש מאכן". דאס טייטש איך האב א צוואה פונעם הייליגן טאטען, איך וועל אנדערש מאכן, האב איך געמאכט די "שיטה הקדושה פון ישועות משה דהיינו שוואנצנות".

* * *

1. יחיד מומחה לחינוך הבנים

די אמעריקאנע עולם איז זייער געטריי, באמת, "מי יעלה בהר ה'" איז דא מיט זיי, אבער מקען נישט לעבן נאר מיט קיין מלחמות,

מלעבט "ומי יקום", יקום מיט די פיר אותיות און מיטן כולל באטרעפט מקו"ה, און מי יקום ב'מקום ק'דשו די ראשי תיבות איז בני"ם, ק"ב האט מען געהערט פון טאטען - אויב מ'לערנט זיינע תורות ווייסט מען - באטרעפט בני"ם, מדארף זיין ומי יקום אויך. און אויף דעם איז דא איין מומחה, א אחד יחיד ומיוחד, און לגבי דעם, וואס הייסט מנחם מנדיל בן לאה אסתר, נאר דער רבי.

און, האב איך בודק געווען די לעצטע 2 וואכן, וואס כ'האב געהערט אלע נייעס, איך האב חוקר געווען, איך קען יעדעס יונגערמאן, איך ווייס וואס ער האט געזאגט, איך ווייס פונקטליך. און ס'געווארן אין שטיבלעך, אין וויליאמסבורג און בארא פארק בפרט, און איבעראל א טראפעלע אבער ווייניגער, אזא ליצנות, דער רבי האט משוגאסן, דער רבי האט משקעים, און דער רבי האט קרייזן. וואס מאכסטו פאר דעי משקעים וואס דער רבי האט מיט אלע ...? ער לייגט צו נאך! נאך נאך נאך! ער רעדט ארום ליצנות, און דער שפראך גייט, דעיע אלטע שפראך דערמאנט מיר די אלטע צייטן, איך געדענק גוט די אלטע צייטן, איר קומט מיך נישט פארהערן מיט מיר, ס'איז דא איז דא אפשר איין יוד אפשר צוויי, וואס ס'הייסט חיים שטרן און אהרן נוטוביץ, זיי זענען נאך פון די אלטע, און זיי געדענקען אלע

ב. כאן נראה דיוק הלשון איך כל תיבה שקול ומדוד, שרביה"ק לא מנה כאן ברשימה את בית "סקווירא", שכן הוא למד שם בימי חורפו למשל תקופה קצרה, וד"ל ואכמ"ל.

דהיינו

פרשה'לעך אין ווי'ניץ.

און איך הייב אן צו הערן צאם, הערן זאכן, אפילו פאר א יאר אין אלעד, איז ב"ה אוועק געגאנגען 8 יונגעלייט, געלויבט דער הייליגער באשעפער, איך האב נישט קיין ווערטער ווי צו דאנקען, און געראטעוועט א שטיבל, א שטאט פון 120 משפחות.

איז אלעס שוין גוט?! באלד קומט מען אויף ארץ ישראל אויף ראש השנה, עי, אלעד איז אויך דא, מכאפט זיך אן אפאר פשרנים, צו שטיצן די שיטת הטמאה די שיטת הבאטשים. היו לא תהיה! איר קענט נישט אייער רבי'ן, דער משוגענער, איך הייס דאך במילא א משוגענער, נו, מעג איך הייסן א משוגענער. משוגענער בין איך, אבער זינדיגן, און צו האבן קינדער ... און אויסגעלאסנטע, וועל איך נישט האלטן דערביי, נישט אויף מיין חשבון. נא. ס'איז א שאד. דע גאנצע וועלט רעדט, אלע אתרים, מהאט שוין גערעדט פון דעם, אבער יעצט גיין מיר רעדן למעשה.

* * *

ז. מלחמה נגד שיטת הבאטשים

איך וויל בפירוש זאגן, איך מיין נישט דעם עולם אין אמריקה, וויליאמסבורג, בארא פארק, איז טייטש אלע, ניין ניין, ס'איז נאר דא א גרויסע טייל, עדיין, עדיין, איז דא אסאך יונגעלייט,

שוואנצנות

גרויסע שוואנצנים, וואס זיי גייען מיט מיט אונזער שיטה הקדושה דבעל ישועות משה דהיינו שוואנצנות, עדיין איז נאך דא. איבער א יאר ארום צי סוועט זיין ווייס איך נישט. דער אייבישטער האט מיר געהאלפן, אז כ'בין געקומען קיין אמעריקה, וואס איך האב נישט כח, איך האב געמעגט קומען יעצט ווי איר מעגט טאנצן אויף די לבנה⁽¹⁾, איך האב נישט קיין כח, אבער איך וועל אויס רייסן במלחמת קודש במלחמת חרמה, די שיטת הטמאה שיטת הבאטשים, וואס דאס ברענגט א חורבן אויף זיי און אויף זייערע קינדער. וועט מיר איינער זאגן: דער האט נישט קיין וואוילע קינדער? ער האט יא וואוילע קינדער! ני, וואסזשע טוסטו, ס'אמאל געקומען צום בעלזער רב, סאיז דא דוקטור קליין אין געווען אין בני ברק, חיים שטרן געדענקט אים, ער איז געגאנגען שטודירן, און מיין הייליגע טאטע איז געווען קעגן שטודירן, האט ער געזאגט אזוי: "אז איינער ווארפט זיך אראפ פונעם שטאק, פונעם דריטן שטאק און ער בלייבט לעבן - וועסט עס אויך טון?" - אט אזוי!

פאר וואס רוף איך עס אן שיטת הטמאה? ווייל דאס שטאמט פון איין ווארט: טומאת הגיאות והכבוד. איך דארף געפעלן פאר די חברים, איך דארף געפעלן פאר דע גאס, און ליידער ליידער ליידער, אין ארץ ישראל איז עס

ג. כאן רואים גודל מסירות נפשו של רביה"ק שליט"א, שאע"פ שממש סכנה עברו מחמת חולשת גופו הטהור הנסיעה לחו"ל, וכידוע חמירא סכנתא מאיסורא, אעפ"כ השליך נפשו מנגד למען המטרה הנעלה והנעלמה (שרבינו הקודש"ט שליט"א בעצמו מעיד במשך הדרשה שאף אחד אינו יודע הסיבה האמיתית).

דהיינו

שוואנצנות

אויך דא, איך זאג נישט אז נישט, אבער אין אמריקה איז דא א עבודה זרה וואס הייסט לעקעבערעריי, און מיט חברים, מדארף נאר געפעלן פאר די חברים, און לעקעבערעריי, מיטן גאנצן געטריישאפט, סהאט נישט צו טון איינס מיטן צווייטן, אבער לגבי דעיע שיטה, איז ווי מוזאגט: שיטת הטמאה שיטת הבאטשים. און איך וועל דאס אויס רייסן, לוחם זיין מלחמת ה', און איך וועל זיין א אפטער גאסט אין אמריקה, איך וועל דא שטיצן די יונגעלייט, די יונגעלייט די שוואנצנים וואס זיי גיין מיט מיט דרך הקדושה דבעל ישועות משה דהיינו שוואנצנות.

דער טאטע האט מיר אמאל געזאגט, אז מוזאגט "חיים של עושר וכבוד", עושר מיינט אויך וועגן כבוד. אין אמריקה ב"ה איז דא גענוג געלט, און דער אייבישטער העלפן איר זאלט אלע מצליח זיין. שורש כל המידות הרעות איז טומאת הגיאות, איבעראל - אין אלע ספרים ספרי מוסר⁽⁷⁾.

* * *

ח. עצמאות בהנהגה

סי האט מיר געפרעגט ר' יעקב וולצר: "וואס איז דער רבי אזוי אנגעצויגן", איך האב גערייכערט אסאך אין ארץ ישראל. פרעג איך אים: דו ביזט שוין דער און דער רבי, כ'קען נישט

זאגן ווער דער רבי איז געווען, נאך כ'וועל פארציילן אזוי: סגעקומען א רבי מנחם אבל זיין ביים ליובאוויטשער רבי'ן, אן ער פרעגט: ווי אלט איז געווען די רעבעצן? זאגט אים דער ליובאוויטשער רבי: "זאגסט מיר וואס איז דאס אייך א נפקא מינה?" אזוי האב איך גערעדט צו אלע גבאים, נישט משה, נישט יוקל ווייס.

איך האב זיי געגעבן, זיי האבן געבעטן די גאנצע רשימה פון אמריקה, און איך בין געזעצן אפאר שעה און געמאכט סלקציות. און דער עולם שפרינגט, אהין אהער, פארוואס דער, פארוואס נישט, יעדער מיט זיינע אינטרסן, און ער רעדט זיך איין - איינגערעדט, א איינגערעדטער נישט ערגער פון אים - איך מיין נאר דעם רבי'ן און נאר ויז'ניץ.. הייבט זיך נישט אן מיסודו, ס'מיינט נאר זיך! איך זאג אים אין פנים אריין קלאר, כ'מיין נישט "זאג אים" איך מיין איינעם, די אלע וואס זיי האבן טומאת הטמאה, די שיטת הטמאות שיטת הבאטשים, מיינען נאר זיך, און זיי קענען זיך שווערן אז זיי מיינען נאר דעם רבין, און דעם רבי'ן מיינט נאר איין מענטש, נאר מנחם מנדל הגר, און מיין זון איז מיר שטארק געטריי, ער איז מיר נאנט, מיט אים רעד איך אביסל. איך האב אים נעכטן נאר פארציילט נעכטן אינדערפרי, אריין געקומען אין מאנסי פארן דאווענען, האב איך אים דערציילט אביסל וואס פאר א קוויטלעך און וואס איך מאך

ד. רביה"ק שליט"א מגלה כאן שאין מלחמתו נגד מעשים או אפילו נגד דעות כוזבות, אלא כנגד השורש הטמון בעומק - דהיינו טומאת הגיאות והכבוד. ובוה מובן מה שאומר על עצמו לשונות של גאווה, כי על ידי זה נכנע הגאווה מכל החסידים, כי מה לו לקרוין מחומר להתגאות אחר שהגאווה והגדולה הם אך ורק צום הייליגן רבין.

דהיינו

מיט די 2 וואכן, און נאר ער ווייסט, וואס יעדער ווייסט ער איז באקאנט - א גרויסער בעל סוד.

איז צו דעם ב"ה איז צוגעקומען נאך 2 וואכן וואס איך האב אים שוין נישט געזאגט. 2 וואכן ב"ה וואס איך האב געליטן אין עגמות נפש געהאט פונעם אמריקאנער עולם, קלאר און ריין וועל איך זיין. זאלסט מיר נישט קומען זאגן, חיים מאיר, מארגן: "דער עולם איז צובראכן, און דער עולם איז צוקרישעט, און יוסי רומנברג האט נישט וואס צו קומען קיין אמריקה", זאל ער נישט קומען. אויף וואס קומט מען? מחזק זיין אונזערע מוסדות וואס זיי גייען בשיטת הקדושה דישועות משה דהיינו שוואנצנות. וויל איך דיר אנזאגן, חיים מאיר, ברבים, דו זאלסט קוקן אויף איין מענטש, נאר אויף דיין טאטען און נאר אויפן רבין, ס'איז דא דא א רבי אויך, א שליט, נישט קיין קעלבל. ס'וועט קיינער נישט פועלן, אפילו דו אויך נישט⁽⁷⁾, איך זאל ווערן א קעלבל. נא, בשום אופן נישט. א מנהיג, א שליט, איך וועל זאגן וואס איך וויל.

***

ט. להרב חיים מאיר שליט"א

דער עולם טאקע דא איז אויף דיר א גוטע מבין, מהאט דיך שטארק ליב, שלש סעודות

שוואנצנות

תורה, און באטעס, און דא א מדורה וואס סגעווען א גרויסע התרוממות, און אלעס פיין און וואויל, דאס איז אלץ גוט נאך די שיטה הקדושה, פאר דעם איז גארנישט ווערט, פארן רבין איז גארנישט ווערט, נאכן רבין איז אלעס ווערט. און דו וועסט גארנישט ליידן, איך זאג דיר אן ברבים, זאלסט נישט רעדן אין דעם נושא, יא! ווי דעיע פאר האבן געמאכט טשולנט און קוגל און פיש. רעדן, מיט וועמען פארסטו, ב"ה האסט א פיינעם גבאי'ן, זייער גוט, האסט ..., און גייסט און קומסט, אבער - מיט דעם פרט, איך אסר דיר צו רעדן, ביזט מחויב 2 זאכן: ביי דיר ביזט מחויב מיט כבוד את אביך, און כ'בין דיין הייליגער רבי אויכעט, דיין הייליגע טאטע, צו הייליג בין איך - ווייס איך נישט, אבער דו וועסט האלטן אזוי.

***

י. עלון לקראת הדינר

מארגן איז דא א דינער, שטייט דער דינער "אין עם כעמנו", דאס איז שוין דער רש"י. קודם לערנט מען חומש. וויל איך יונגעלייט, הערטס מיך גוט אויס קלאר, מארגן, בעט איך ישראל רוננברג, דער ראש הכולל, א טייערער, וואס ער גייט מיט מיט די שיטה

ה. משמע מדבריו הקדושים דבר מבהיל עד מאד, שאפילו בני ביתו הכי קרובים כגון בנו יחידו, ניסו לפעול אצלו שיהיה בבחינת "קעלבל", היל"ת! על כן עלינו לשבח וליתן תודה להשי"ת שרביה"ק שליט"א עוד כוחו במתניו הק' ומתנגד בכל תקפו למהלך נורא ומסוכן זה, שהוא מנוגד לכל שיטה הקדושה דהיינו שוואנצנות. וממילא יש להיזהר ולהישמר מהרב חיים מאיר שליט"א, שאע"פ שרביה"ק שליט"א משבח ומפארו ביותר, אך עדיין האב מעיד על בנו שהיה שרץ במוחו ורצה להטות את לבבו הק' של אביו הק' שליט"א לשיטת הבאטשים. וד"ל.

דהיינו

הקדושה פון בעל ישועות משה דהיינו שוואנצנות. בעל הבית אין חידער איז איין מענטש, מנחם מנדיל בן לאה אסתר. איך האב שליחים, דער מנהל, אנדערע, די מלמדים - אפילו פרעמדע האב איך היינט געזען אליין אין שטיבל. זעצט אייך אוועק יונגעלייט, און מאכטס א נייע עלון, דע עלון וועט זיין אזוי, אזוי ווי איך הייס אזוי וועט עס זיין, איך בין דאך א משוגענער במילא, נו, אה אה, וויל איך נאר מיט גיין מיט די משוגעים, איך וויל נישט געפעלן פאר קיינעם וואס זיי האבן די שיטת הטמאה שיטת הבאטשים, ניין. אויף שרייבן אזוי: תלמוד תורה ויז'ניץ וויליאמסבורג, שרייבטס אייך אויף, ווער סהאט א פעדער קען זיך אויף שרייבן, מזאל וויסן, און גרויסע ווערטער, וואס דא שטייט: לקראת הדינר השנתי "בנינו ערבים", זאל שטיין: יתקיים אי"ה אויף ..., דע "אין עם כעמנו" איז שוין נאך דעם. "תלמוד תורה ויז'ניץ וויליאמסבורג, בזכות" - גרויסע ווערטער - "בזכות השוואנצנות, בזכות" - אזוי - "שיטה הקדושה דבעל ישועות משה דהיינו שוואנצנות", איז אין עם כעמנו, האבן מיר מצליח געווען ב"ה למעלה מן המשווער, ווייל דאס איז דער אמת, און פון דעם אמת איז ... "ומהשקר לא הרוויחו והאמת לא הפסידו". יונגעלייט אין ארץ ישראל, ארעמע יונגעלייט האבן נישא קיין ברויט צו עסן, האבן זיך אוועק געגעבן 400,000 דולר.

ווען פישל כהנא האט מיר דאס געזאגט, ביים אם וילד, האב איך געמיינט איך פאל אראפ

שוואנצנות

פונעם בענקל. "איך האב געוויסט" - האב איך געזאגט אזוי - "איך האב געוויסט אונז זענען מיר משוגעים, אבער אזעלכע משוגעים האב איך נישט געוויסט". הו, זייער פיין.

א טאג שפעטער קומען אריין צו מיר די אלע עסקנים, און ארום געגאנגען אין כולל, אין ישיבה, אין אנדערע - אין ישיבה קטנה, הנאה געהאט, מלערנט, אה, מ'לערנט יא? מיט דע שוואנצנות? אה, זייער פיין. דא אין דעם עלון שטייט נישט קיין איין ווארט פון דעם. קיין איין ווארט. דאס זאלט איהר שרייבן, און נאר דאס. און טיילן מארגן ביים דינער ביי אלע טישן, טיילן דעם עלון. און טאמער ווערט נישט געשריבן דעיע עלון, סוועט זיין דעיע חברה וואס זיי האלטן אן מיט די שיטת הטמאה שיטת הבאטשים - זאלט איר נישט גיין מארגן צום דינר.

און דיר חיים מאיר זאג איך קלאר אן, דיין טאטע: לא יפקד ולא יזכר! גיי דיר אוועק, גיי - דו האט וואס צו טון ב"ה. האסט מיך געפרעגט נעכטן, נישט... איך געדענק נישט, אין ארץ ישראל נאך, צי דא שוין נעכטן: טאטי איך דארף גיין? כ'וועל זאגן א ווארט פון דיר? - טאמער וועט זיין געשריבן אזוי ווי איך הייס: "תלמוד תורה ויז'ניץ וויליאמסבורג, בזכות השוואנצנות, ניין, בזכות שיטה הקדושה דבעל ישועות משה דהיינו שוואנצנות", הויעך - קענסטו גיין, און אויב נישט, דו זיכסט דינערס? איך קען דיר געבן, פאפא מאכט, קראסנא מאכט, בעלז, גער, קענסט גיין איבעראל, ווייל אין בעלז און גער

דהיינו

שטייט נישט אזוי. און אויב נישט - האסטו דארט נישט וואס צו זיכן דארטן.

***

יא. צווייטע באטע

ווידער, צווייטע באטע. כ'האב מיך גוט אינטרעסירט, מיר איז גוט אליין, איך קום נישט דא, אנגעוואפנט קום איך דא, מיט עגמת נפש ליידער. א צווייטע באטע - אין וויליאמסבורג, אין בארא פארק, אין מאנסי, אין לעיקוואד. איז האב איך געהערט דו פירסט א באטע, צווייטע באטע, הייסטו זאגן א ווארט פאר יעדעם איינעם. דו ווייסט דאך, דו געדענקסט נאך חיים מאיר אביסל אין ארץ ישראל, חיים שטרן געדענקט זעכער, איז געווען אזא זאך, מהאט געהאט א פערד און וועגעלע, און דער בעל הבית איז אראפ געגאנגען מיט א זאק, און געשריגן: אלטע זאכין, אלטע זאכין, אלטע שמאטעס, דעיע צווייטע באטע פון זאגן א ווארט יעדעם איינעם, זייער א שיינע ווארט, תלמידי הבעל שם, רבי ר' אלימלך, רבי ר' זושא, קדושי עליון זייער פיין. דאס איז גוט פאר די אלטע זאכין. צווייטע באטע. א צווייטע באטע וועט זיין אזוי ווי אין ארץ ישראל, אין אשדוד אין אלעד, ביי מיר איז דאך א טיש.

***

שוואנצנות

יב. עלון לקראת הדינר

דעיע עלון איז אנגעקומען צו מיר נאך אין ארץ ישראל מיט א בריוו פון יונגעלייט, א שארפע בריוו, האב איך געבעטן ר' בעריש'ן, נעם עס שוין אוועק, ווייל טאמער די יונגעלייט זעהן דעם עלון, קומט נישט אן קיין איין פיאסטער קיין אמריקה, ווייל לוקולי תלמוד תורה, איך קען נישט דא פירן, תלמוד תורה פון שוואנצנים, דאס איז אין ארץ ישראל, ווייל ס'איז דא דא - האב איך היינט אליין געזען - זייער אסאך פרעמדע קינדער, אבער, וואס שרייבן אינעם עלון - וועט זיין געשריבן געהעריג. איי ס'זעהן עס פרעמדע מענטשן? - וואס גייט מיך אן, איך האב נישט מיט יענעם גארנישט, יענער וועט מיר נישט העלפן, ער האט מיר נישט געהאלפן ס"ב⁽¹⁾, ער האט מיר נישט געהאלפן ס"ח⁽²⁾, ער האט מיר נישט געהאלפן גארנישט, איך האב פון אים גארנישט מילא, ער וועט נישט וועלן געבן קיין געלט - איז נישט.

***

יג. מלחמה למען שיטה הקדושה

איך פארקויף נישט מיין טאטען, און אונזער הייליגע שיטה, שיטה הקדושה דבעל ישועות משה דהיינו שוואנצנות, נישט פאר דעם עושר, און נישט פאר דעם. איך האב נישט קיין דרך ארץ פאר קיינעם. און איהר יונגעלייט זאלט

1. שנת תשס"ב - אז סבבו אנשי רשע את רביה"ק זי"ע והחזירו לשיכון ויז'ניץ את בנו הגדול שנוא נפשו.

2. שנת תשס"ח - אז החליט רביה"ק שליט"א למען החינוך הטהור, לעזוב את כל מה שבנה אביו רביה"ק זי"ע, ואפילו את ביהמ"ד הגדול, היות ושלטו בהם ידי זדים בעוה"ר. ויצא והקים לעצמו ביהמ"ד ומוסדות בחיים חיותו של אביו הק' זי"ע.

דהיינו

נישט האבן קיין דרך ארץ פאר קיינעם, נישט פאר די דיינים, נישט פאר די ראשי הקהילה, נישט פאר די גבאים, און נישט פאר קיינעם. טאמער עמיצער זאגט א ליצנות, און מאכט, זאל מען - אן הענט, חס ושלום, אויב ער הערט נישט אויף, איז דא א תיקון אויף דעם אויכעט, זאלט איר, איר זאלט מאכן פון אים ליצי ליצנות, אזוי ווי ער מאכט פון מיר, שטילערהייט, יא, דער רבי האט משוגאסן, דער רבי איז א משוגענער, קלאר און ריין! ער זאל זיך פילן ווי א אויסגעקלאפטער אויסגעוועפטער יוד, ווי א אויסגעקלאפטער הושענא.

***

יד. התייחסות להקלטה מיוקל וייס

טאמער למשל - און איך זאג אפילו גראב, איך האב מיך נישט געהאט, קיינער איז נישט מיר אויף פאסן, אפילו מיין זון, וואס איך האב געהאלטן אויף דער טעיפ פון יויקל ווייס, איך רעד נישט פון דעם, ס'נישט אינטרעסאנט פאר קיינעם, איך האב מיר מיין מיינונג, ביי מיר, איך גיי נישט זאגן נישט לטוב נישט לרע. אבער טאמער די שיטת הטמאה שיטת הבאטשים, כאפן זיך ארויף דערויף, און מאכן פון דעם אין שטיבל א ליצנות, און שרייען, זאלט איהר יונגעלייט אויפהייבן דאס מויל, איך זאג נישט זאל ווערן א רידעריי "שגץ", "מורד", איך האב

שוואנצנות

נישט ליב דעיע ווערטער, אבער ס'געפעלט דיר נישט קענסט דין גיין געזונטערהייט. און איך האב ליב יעדעם איינעם, איך וויל נישט קיינער זאל גיין, אבער ער זאל זיך פילן א אויסגעקלאפטער הושענא, ער זאל נישט טרויען צו עפענען דאס מויל, פארוואס? ווייל דו האסט דין ארויף געכאפט אויף א זאך, וואלט מען געדארפט, אין שטיבל, וויליאמסבורג און בארא פארק, עפענען דעם טעיפ און מאכן א לחיים, און נאכדעם אויפשטעלן זיך און זינגען: "ווער ס'גייט מיט די שיטה הקדושה פון בעל ישועות משה דהיינו שוואנצנות, ווער ס'גייט מיט די שיטה הקדושה פון בעל ישועות משה דהיינו שוואנצנות" - אויפן גראבן אופן^(ח).

***

טו. להרב חיים מאיר שליט"א

דו חיים מאיר, מיין זון! האב נישט, דו קוק אויף איין מענטש, נאר אויף דיין טאטען! סנישט אינטרעסאנט די אנדערע, ווייל איך האב שוין מיט געמאכט גענוג. מיין טאטען האט מען געווארפן באבקעס תשעה באב, וואס ער האט נישט געחלומט, פורים פאר דעם איז געווען א יוד דארטן, האט מיר אליין דערציילט, סהאט אנגעכאפט פון די רעכטע זייט איינער וואס האט געהייסן חיים שנעעבאלג, און די לינקע זייט אליעזר דוד פאל, איר ווייסט נישט ווער דאס

ח. דהיינו אע"פ שאין רביה"ק שליט"א מחווה דעת קדשו על זה לטוב או לרע, אך אם עשאוהו כלי לליצנות הרי זה מטהרו ומכשירו לכתחילה, כפי דרכו בקודש של רביה"ק שליט"א שהמטרה מקדשת את האמצעים.

דהיינו

שוואנצנות

* * *

טז. מאגייקע לאנשי אמריקה

איך וויל דיר אפילו זאגן נאך שטערקער, זאלסט מיר נישט קומען דערציילן, ביי חיים לייב רונברג גיי איך יעצט, צו מארגן אינדערפרי גאנץ אמריקה, אפילו ביים עירפארט, ס'איז מיר נישט אינטרעסאט, "דער עולם איז צובראכן", און איך האב געהערט שוין אין ארץ ישראל, אינטערסירט זיך - וואס געקומען דער רבי? אויס שמייסן דעם אמעריקאנער עולם? - יא! איך האב א גרויסע מאגייקע, און אויס שמייסן. דא זיצט א יוד וואס הייסט חיים שטרן, מי לנו גדול, געטריישאפט פארן הייליגן טאטען און עד ועד בכלל, דער זאל אים העלפן א גרויסע ישועה זאל ער האבן, און ער וועט האבן א ישועה! איך זאג איהם אלץ חיים, יוסי, מיין טאטע האט נישט פארגעסן פון דיר, און דער טאטע איז געפארן אמאל אין א פלאץ וואס מ'האט אים געדרויט אז מ'וועט מאכן דארטן קאטשקעלעך, האב איך אליין געזען, כ'וועל קיינמאל נישט פארגעסן דאס, מ'האט אריין געשטעלט אין בגאז' א מאגייקע, א מאגייקע איז טייטש דעם וואס דע פאליציי נוצט זיך אין ירושלים ביי די הפגנות, א גוטן קלאץ, און האט געטראכט, אזוי האט ער געזאגט דעיע ווערטער: לאז זיך עמיצן דערוואגן צו טוהן, וועט ער שוין געוואר ווערן. דעיע מאגייקע האב איך איינגעשפארט ביי מיר אין בגאז'. און איך וועל דאס אפשטעלן אויפן שארפסטן אופן, לוחם מלחמת השם.

איז, איר זאלט נישט וויסן.. ער האט נישט געחלומט אז וואס סווארט אים אין א האלבע יאר ארום תשעה באב. אויף אים האט מען געווארפן פון ווייבער שול באבקעס, און אויף מיר שטיינער מיט אייער, און אויף דיר וועט מען ווארפן בלוקן.

אפילו דו ווילסט טאקע כפרת עוונות, אבער איך אלץ טאטע וועל איך נישט לאזן בשום פנים ואופן! מנעמט דיך גלעד שליט, מפייניגט דיך אויס, בשום פנים ואופן, עד כאן, ביז היינט נאכט, ביז אור ליום כ"ט סיון. סיון איז געווארן ונהפוך הוא, מחיית עמלק, כל העם כורעים ומשתחווים להמן, מרדכי האט זיך - "וכל זה איננו שוה לי" איז דער צירוף פון חודש תמוז, בשעת מרדכי, וואס הארט דיך מרדכי הצדיק? איינער! ניין, זאלסטו זיין דער. כל העם כורעים ומשתחווים.

וועסט קענען.. - "טאטי, איך קען נישט ארויס גיין אויף דער גאס! דו ווייסט נישט וואס טוט זיך דא אין דע גאס!", וואס גייט דיך אן? דו האסט א טאטען, און נאר דיין טאטע ער וועט דיר פירן. און וועסטו גיין מיט מיר - און דו גייסט ב"ה מיט מיר, געטריי, נאר ליידער ליידער דא אין אמריקה, ביזטו ארום גענומען, וואס זיי כאפן זיך אן אין דיר, דעי וואס זיי האבן טומאת הטמאה, די שיטת הטמאה שיטת הבאטשים, און איך וועל דאס בשום אופן נישט לאזן. ווייל אויב נישט, און דעי - וועלן ווארפן בלוקן, ס'גייט כסדר, מער און מער, מעלין, מעלין בטומאה. מעלין בקודש שטייט, איז בטומאה.

דהיינו

שוואנצנות

דערציילט, אויכעט מיט געמאכט מיט זיי, מיט
שלוימי, מיט שמחה'לע.

* * *

יט. ניגון השיטה הקדושה

וועט זיך שטעלן דע וואך ביי די באטע - ווער
ס'ויל נישט קומען - וועסט האבן מנין, אויף מיין
אחריות, סנאך דא - ביז דערווייל, איבער א יאר
צו מוואלט געהאט מנין - ווייס איך נישט.
שטעלן, א רימון, א שאלה, אזא בעסטע
שמעניע, א שקאצעריי ווי סדארף צו זיין, און
ס'זאל זיך טוהן דא, מ'פלעג זאגן אינדערהיים,
אויף טישן און אויף בענק און אויף קליינע
בענקליך, און נאכדעם וועט מען זיך אויפשטעלן
טאנצן דעם ניגון: "ווער ס'גייט מיט די שיטה",
דאס נעמט זיך פון סאטמאר, אין סאטמאר
פלעג מען זינגען, "שיטה הקדושה פון ויואל
משה" און א גאנצע שמועס, אבער יעצט איבער
דרייען, ביי אונז, "ווער ס'גייט", טאנצן: "ווער
ס'גייט מיט די שיטה הקדושה פון בעל ישועות
משה דהיינו שוואנצנות, ווער ס'גייט מיט די
שיטה הקדושה פון בעל ישועות משה" - ווייל
נאר ביי איהם האב איך געלערנט דאס. ער
ליידער האט נישט געהאט צו וועמען צו רעדן,
איך - ברוך ה' - האב נאך עדיין, עדיין, עדיין,
איך זאג בפירוש, האב איך נאך צו וועמען צו
רעדן. מנין וועסטו האבן, און די אלטע וועלן

ביי מיר איז דא אין קאפ אפילו א.. א.. א
פלאן, איך גיי עס נישט אויספירן, איך האף איך
וועל נישט דארפן צו קומען צו דעם, איך וועל זיין
דא א אפטער גאסט, איך בין זייער שוואך,
כ'האב נישט קיין כח, אי"ה ווינטער וועלן איך זיין
דא 4-5 מאל און קיינער וועט נישט וויסן.

* * *

יז. עצמאות בהנהגה

איך בין נישט נייגעריק צי דער עולם איז
צובראכן צי דעם עולם נישט. אין בין נישט
נייגעריק, זאלסט מיר אפילו נישט זאגן, ווייל איך
וועל דיר נישט אויסהערן, איך קען איינשלאפן
אינמיטן. רב שך זכרונו לברכה אז מ'איז געקומען
צו איהם מ'האט איהם געוואלט פארדרייען א
קאפ - איינגעשלאפן. אזוי וועל איך אויך
טוהן^ט. אפילו מיט דיר, פארקערט, איך וויל
דיר אויסלערנען, זאלסט נישט האבן קיין שום
זאך, סרעדט נישט צו מיר.

* * *

יח. להרב חיים מאיר שליט"א

דארף אפשטעלן ביי די באטע, דו - דו, די
מערסטע, דו ווייסט וואס איך זאג אלץ, חיים
מאיר: דער ערשטער חסיד דארף זיין דער זון,
די צווייטע די אייניקלעך, כ'האב ביי אייניקלעך
אויך די פאריגע וואך, כ'האב דיר אפילו נישט

ט. חידוש נוסף בהנהגה הקדושה, שלא להאזין לצרות אנשי שלומנו ולמה שמעיק על לבם. ואף על פי שרבותינו הקדושים לדורותיהם לא נהגו כן, אבל מי לנו גדול מכ"ק רבינו הקדוש מרן הרב שך זי"ע, שהוא מורה דרכינו בדור האחרון, וממנו יראו וכן יעשו, שלא להאזין לצרות הכלל אם זה לא מעניין את המנהיג והשליט.

דהיינו

נישט וועלן קומען - זאלן נישט קומען. וועט
איינער טראכטן, צוליב דעיע דרשה גייט ער
אוועק - תבוא עליו ברכה. סהאט מנין דא, דע
בית מדרש אין בארא פארק און אין
וויליאמסבורג אויכעט. און אזוי וועט זיין לכל
אורך הדרך.

***

שוואנצנות

קטנה ישיבה גדולה, פון מוסך השבת. רוף איך
צו יצחק יעקב מאיר, ער טוט "חיינו": "האסט
מיך געפרעגט?" - קעגן דע גאנצן עולם! ער איז
געווארן אינגאנצן... "האסט מיך געפרעגט?",
"ניין". נישטא!

***

כא. לשאול הכל את הרבי

פאר מהייבט נאך אן, א שבת - פרעגן דעם
רבי'ן. ווער קומט רעדן דארט. ווער רעדט
פרייטיג צו נאכטס, ווער רעדט של סעודות, ווער
רעדט מיטאג. אלעס געשריבן, געשריבן אדער
געפרעגט טלפוניש, איך הער ליידער שווער
אביסל, געשריבן איז דע בעסטע זאך.

נאך מער, קומט יו"ט, ב"ה, אין חוץ לארץ
האט - באלד זיך אויפהערן, באלד קומט משיח,
וועט זיך אויפהערן יו"ט שני של גלות, איז דער
סדר איז אז די שטיבלעך מרעדט. מרופט
איינעם צו רעדן, מרופט? נישט מרופט, בחורים
זאגן פשעטליך. פאר יו"ט - איך זאג אן אלע
גבאים, פון אלע שטיבלעך כולל מאנטריאל,
פאר מ'דעם, וועלכע בחור גייט רעדן, וועלכע
דאס.

מ'וויל רופן ביי א שיעור חול המועד א רב,
חינוך, סיי אנדערע זאכן, וויסן וויאזוי מדארף
מחנך זיין, אסיפת - ווי מוזאגט - "הנחיית הורים"
הייסט דאס, יא, איך קען באשטיין, זייער גוט,

כ. מלחמה למען שיטה הקדושה

נישט האבן מורא נישט פון דיינים, נישט פון
חיים שטרן, נישט פון די גבאים, נישט פון
קיינעם. הייבטס אייך אויף דעם קאפ יונגעלייט,
איחר נעמט איבער דעם קרעמל!

יעצט וועט מען זינגען נאך א ניגון, נאכאמאל,
דע הנה מה טוב. [בניגון:] הנה מה טוב. איך וויל
יעצט אריבער גיין צו א צווייטע חלק, וואס דער
חלק האב איך געוואלט רעדן ווען כ'האב געהאט
דעם פלאן קומען קיין אמריקה, פארוואס - כ'בין
נישט געקומען וועגן דעם, איך דארף דא זיין,
פארוואס - איז קיינעם נישט קיין נפקא מינה,
איך בין א שליט נישט קיין קעלבל, אויס רייסן
דעם קעלבלעריי, נישט קיין קעלבל! ווען ס'קען
מיין נאטור - איז דאס דער היפך פון מיר, איך
בין א שליט⁽¹⁾, און ומש"ה מאכט ו'יזניץ מ'יט
ש'וואנצנות ה'נהגה.

איך קום ארויס, גרויסע פלאקאט, א ריזיגע
פלאקאט, מגייט מאכן א פארהער, אין ישיבה

י. רביה"ק שליט"א מעיד על עצמו עדות נשגבה, שמידה זו להיות מנהיג ושלטן היא טבעו בעצם, דהיינו שלא רק עמל ויגע עליה לבוא בה לשלימות הנרצה, אלא הוא כבר קדוש מבטן, ומעודו לא סבל להיות נכנע תחת אחרים, אלא נולד להיות מנהיג ושלטן.

דהיינו

קודם געשריבן פארן רבי'ן, קען איך אים - איז דאך א היימישע יונגערמאן - קען איך אים. קען איך אים נישט - געשריבן אויפן פאפיר דע גאנצע רקע. ווער איז דער יונגערמאן, וואס איז דער יונגערמאן, א ליטווישער, א חסידישער ... מרופט עמיצער צו רעדן, זאל וויסן, די ערשטע זאך דער רבי. ס'איז דא א רבי א מנהיג, נישט קיין קעלבל. און נישט ווען מגייט ארויס פונעם קעלבל, איז ער משוגענער. אבער ער האט משוגאסן, מוזאגט עס זייער שיין.

***

כב. ספירת העומר בארה"ב

אפילו ספירת העומר, וואס איך האלט פון דעם, ווייסטו גאנץ גוט חיים מאיר, איך האב עס געשטיצט, הער איך אז אין וויליאמסבורג - נישט געפרעגט דעם רבי'ן, חלילה - אז מדאוונט א פערטל שעה פריער, מוזאל נישט שטערן דע שלש סעודות תורה, מוזאל קענען פארן צו הרב חיים מאיר ספירה. אויף ספירה איז דא אזוי: סאיז כמעט רוב מאל נישט שייך, ווייל די ערשטע ספירה ביזטו ביי מיר, כמעט רוב יארן. [און טאמער] ביזטו דא - כ'האף אז נישט חיים מאיר, כ'האף וועסט קומען צו מיר אלע יארן - קומט מען אריין דע ערשטע ספירה דע גאנצע עולם, מוועט אריין קומען ספירה, ערשטע ספירה איז א גרויסע זאך.

צווייטע מאל איז אויך נישט שייך, די לעצטע ספירה, ביזטו רוב מאל אין ארץ ישראל, נישט רוב מאל כמעט אלע מאל. ממש כ'געדענק ניט

שוואנצנות

זאלסט זיין נישט אין ארץ ישראל. חוץ פון דעם, איז דא איין מאל - ב' סיון קען מען קומען. איבעריגס איז נישטא! און מוועט ציילן דא ספירה דע גאנצע עולם הויעך. הויעך! האסט מיך אליין געבעטן שבועות, טאטי סטויג נישט, איך רעד שוין צו דיר אפאר יאר. חיים מאיר, אין דעיע זאכן טו וואס דו פארשטייסט. זאלסט טון וואס דו פארשטייסט. איבעריגס איז נישטא!

***

כג. סעודות לחיים

סעודות האב איך שוין גערעדט - היינט איז געווארן א נייע וועלט. סעודות. ווילעדניק, ס'איז נאך נישט דא פשוט, סדארפן פשוט אפאר מענטשן איינפאלן צו מאכן אפאר וואכנדיגע גראצערס.. וויאזוי האט דער טאטע מיר אמאל געזאגט? דו ווייסט די מעשה חיים מאיר: "ווייל יענער וויל מאכן געלט, דארפסטו האבן א יד אין דעם?!" אוי איז ער געווען גערעכט! איך בין געגאנגען דארטן, אלע אלע שונאים פונעם טאטען זענען דארטן געזעצן, איך בין אנטלאפן אינמיטן.

ס'איז געווארן היינט א נייע זאך, קערעסטיר, רבי ישעיה ב"ר משה, פה פה פה פה פה פה, מ'נעמט א תלמיד הבעל שם, מ'מאכט פון איהם פשוט חוזק, א תלמיד קדוש וטהור, א תלמיד הבעל שם, א בעל מופת, מ'זעהט דארטן רפואות און ישועות, אמת, טאר מען נישט פארן קיין קערעסטיר?! מ'מעג פארן. צו איך וועל פארן יעצט - ווייס איך נישט, פאר די חתונות פון

דהיינו

שוואנצנות

מיינע קינדער, איך גלייב נישט, און אויכעט, איך פאר אליין, ווען קיינער וועט נישט וויסן. נעמט מען און מ'מאכט חוזק? אז א בחור - איך האב דאך היינט אייניקלעך אין ישיבות - א בחור פרעגט דעם צווייטן: "פארסט נישט קיין קערעסטיר?". "וועסט מיר אנטשולדיגן, איך בין אויף דיאט". אזא חוזק! א בחור אין א ישיבה פון מיינע אייניקלעך. קומט אריין אין ישיבה א לץ, א גערער חסיד גראדע^(א), קומט אריין, ער איז אנגעפילט, ער האט זיך אנגעגעסן מיט ראגעלעך, "אוי, דער בויך טוהט מיר וויי, אוי וויי, זעכער האט רבי ישעיה'לע יעצט עליית נשמה". נעמט מען א קדוש עליון, מ'מאכט פון איהם ליצי ליצנות. נישטא אזא זאך!

מארגן גייט זיין ווילעדניק. אפילו מארגן וועט זיין בארדיטשובער רב, דער הייליגער בארדיטשובער רב זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל, סניגורן של ישראל. ווייל דו ווילסט מאכן גראצערס, און דו ווילסט חוזק מאכן, דערפאר מאכסטו משוגע? - נישטא אזא זאך! און טאמער - איך זאג עס דיר אן - זעהסטו

א סעודה ווילעדניק, א סעודה קערעסטיר, מ'מאכט אין א שטיבל וויליאמסבורג צו בארא פארק, דארטן איז דיין - אין בארא פארק ביסטו זעכער - טרעפסט א סעודה אנגעגרייט, זאלסטו אריין גיין אין צימער אריין, שנעל, און מיך אנריפן אפילו איך וועל האלטן אינמיטן דאווענען, אינמיטן ברוך שאמר קען איך נישט אויסרעדן^(ב). בעריש וועט מיר צוקומען "הרב חיים מאיר מחפש דחוף את הרבי". אריין גיין אין צימער אריין, "טאטי מ'האט דיך געפרעגט וועגן די סעודה?", "ניין, איך ווייס נישט"^(ג). "אזוי?" "הייסטו צו צו גיין צו די יונגאטשן, דו האסט ב"ה אין בארא פארק פיינע יונגאטשן"^(ד), און אין וויליאמסבורג אויכעט, עדיין, יעצט איז נאך דא. און דו גיסט א ווינק פאר דעם ריכטיגן יונגאטש, און אראפ פון טיש! איינס צוויי. נישט גענוג אז מ'זעצט זיך נישט צו, נאך נישט גענוג, אראפ - אפילו אויפן דער ערד. מ'מועג מאכען א בלאגן, למען שיטה הקדושה דבעל ישועות משה דהיינו שוואנצנות.

* * *

יא. מכאן נמצינו למדים צחות הלשון ונקיות הדיבור של רביה"ק שליט"א, שאינו רוצה להוציא לעז על בחורי אנ"ש, ולכן סיפר וגילה שהיה זה בחור חסיד גור.

יב. רביה"ק שליט"א מדבר לפי דרכו בקודש, שהרי הסעודות הללו נערכות לאחר תפילת שחרית בסביבות השעה 9:00 בבוקר בארה"ב, דהיינו 16:00 אחה"צ בארה"ק. ואז היא השעה שעומד להתפלל שחרית בדרך כלל (מלבד הימים שאינו מתפלל כלל).

יג. אע"פ שאוהז באמצע ברוך שאמר, בחדרו הק' יכול רביה"ק שליט"א לשוחח בטלפון, כי כידוע אינה דומה הנהגתו בפני הציבור להנהגתו בחדרי חדרים. כי רק ברבים משתדל להתנהג ע"פ תורה כדי לחזק האמונה. ודבר זה ידוע בשער בת רבים, ומי יבוא אחר המלך.

יד. הכוונה כאן למעליותא, כי "יונגאטשן" דהכא הם אלו העושים מעשי טרור ובלאגן למען השיטה הקדושה, כדלהלן. ואין זה כאותו "יונגאטש" דלעיל, ששם הכוונה לשלילה.

דהיינו

כד. עצמאות בהנהגה

שושן פורים מהאט געוואלט מאכן דע גאנצע עולם צוזאמען, ממאכט אין א זאל - אויך וויסן פאר דעם ווי מגייט, און ווער סרעדט דארט. אן דעם רבי'ן רירט מען זיך נישט! נישטא אזא זאך! הנהגה! אויס קעלבל! וועט מען זאגן ער איז א משוגענער, ער רייכערט, ער איז א משוגענער.. הו, בין איך א משוגענער, איך וויל געפעלן נאר פאר די משוגעים. איך וויל נישט געפעלן פאר די שיטה הטמאה שיטת הבאטשים, בשום פנים ואופן.

* * *

כה. חצרות מאנסי

ס'דא אביסל ביי דעיע סארט יונגעלייט, וואס ווערט אנגערופן אין ארץ ישראל "לחץ חברתי". א יונגערמאן קומט נישט צו דע באטע, ווי ביזטו געווען? - וואס הייסט, ביי דעם רבין. ווי ביזטו געגאנגען? - ביי דעם רבין. דארטן זאגט ער: איך בין געווען דא... און דאס איז פאר אים ..., דאס ווערט אויסגעלאסן, און מאדערן, באלד קומט מען מיט שיינע ברילעלעך, אזוי אן דע ..., וואס איך האב דאס שטארק ליב אויף צוריק צו וועגס, און מקומט שוין אביסל מאדערן, און דע שטוב טוט זיך אן שוין אנדערש, א לאנג שייטל, אהין אהער, און סזייער גוט פאר יודישקייט, ה' יודע האמת, איך האב זיי געזאגט^(ט), איך מיינ בלתי

שוואנצנות

לה' לבדו, נישט, איך האב נישט מורא איך וועל פארלירן חסידים, דרייטס נישט אין קאפ אריין, קיין טיפש - א משוגענער האלט מען מיך אפשר, אבער א טיפש בין איך נישט. איך קען גוט דעם עולם. ס'רעדט נישט צו אונז ברוך ה', איך האב נישט קיין שום מורא געהאט, אפילו כ"ט אדר האב איך נישט מורא געהאט. געשיקט דעם גאנצן עולם, די ערשטע שבת, פון איבעראל, כ'האב זיי אליין געזאגט, און זיי וויסן, זיי האבן אלעס געזען.

איז דא הנחיות: ט' ניסן - ווען סנישט אויפן חשבון פון די.. פון די.. כ'מיינ נישט מ'מוז גיין אלע, ווער סקען זיך, וויל אריין פאלן דארטן, געזונטערהייט, געזונטערהייט, זיי זענען אייניקלעך פונען הייליגן אמרי חיים. ב' סיון - אייניקלעך פונעם אהבת ישראל, פונעם עלטער זיידען. כ'זאג נישט אז ממוז.

* * *

כו. כבוד ויז'ניץ וכבוד בן המלך

וויל איך דיר זאגן הרב חיים מאיר: כ'האב זיי געזאגט איך גיי דיר זאגן. אז מ'וועט דיך רופן - ביזט א בן מלך, נישט משטעלט דארט אזא "יחצאל", ער רופט אן אלע רבי'ס, ער האט ... דער רבי מאכט חתונה... - ניין. 3 מענטשן קענען דיך רופן: אדער דער רבי אליין - גאר גוט, אבער איך גלייב נישט אזוי ווייט - אדער דער מחותן,

טו. מכאן תשובה ניצחת לכל המערערים והמתחכמים לומר כאילו ח"ו רביה"ק שליט"א לכבוד עצמו הוא דורש. הנה רבינו הק' מספר בזה שאמר בפירוש לש"ב האדמורי"ם ממאנסי שכוונתו רק בלי לה' לבדו, ואם רביה"ק אמר כן - מי יכול לחלוק עליו ח"ו.

דהיינו

אדער דער גבאי בשם דער רבי'ן. חוץ פון דעם - גייסטו נישט. נישט קיין ... וואס דו דארפסט גיין. ביזט א בן מלך! ביזט מיין זון, און איך האלטן אונזער כבוד. נעם דער מיט א גוטן גבאי'ן, דהיינו - איך וועל דיר שוין זאגן אינדערהיים, ווייסט וועמען איך מיין. איינער פון די גבאים דא. יא! ער קען גוט די מלאכה. זייער שיין, ער וועט מיט גיין, ... אוודאי, רעדט מען דאך נישט. אבער א גבאי'ן, זאל דיר זעצן בכבוד'דיג, שיין, ביזט מיין זון.

בעלזער רב ר' אהרן, איך מיין, די עניויות און צדקות איז נישט שייך וואס צו רעדן. איך האב נישט קיין אונג וואס דאס איז. כ'ווייס נאר דער הייליגער טאטע האט געהאלטן פון אים עולם ומלואו. איז ער געקומען ביי די כנסיה הגדולה, האט מען געזעצט אביסל ווייט, איז געווען דארטן דער חפץ חיים, געווען - ר' חיים עוזר, גדולי עולם, לובלינער רב, אלע גדולים וקדושים, טשארטקובער רבי, האט ער זיך געגעבן א רוף אן פארן גבאי'ן: ווי איז כבוד ויז'ניץ? - עה.. כבוד.. יא, יעצט זאג איך עס כבוד.. - ווי איז כבוד בעלז? - האט דער גבאי אים אוועק געזעצט איניטן. אזוי דארף ביי דיר זיין. נישט ... ווי עפעס אזא.. א שנארער. ניין! דו ביזט א בן מלך, דו טראגט דע נאמען פון ויז'ניץ.

* * *

כז. יחיד מומחה לחינוך הבנים

דער אייבישטער העלפן, האטס שכל אמריקאנער עולם, און איר די יונגע, דארפן אויף

שוואנצנות

שטעלן שטיבער, האטס נאר אינזין אייערע קינדער, ווער האט אינזין אייערע קינדער - נאר דער רבי, נאר מנחם מנדיל בן לאה אסתר, קיין שום אנדערער נישט. פארשטייט זיך, מיין זון איז דא, אויף פאסן אביסל.

* * *

כח. ניגון השיטה הקדושה

יעצט וואלט איך געבעטן, אין דעיע 2 וואכן וואס איז דא ביז דע קאנטרי, זאל מען זיך אויפשטעלן יעדן טאג נאכן דאווענען, אין וויליאמסבורג, בארא פארק, מאנסי, דאוונטס יונגעלייט, פרי, דאוונט 7 א זיגער, אין כולל דארף מען זיין צייטליך, ב"ה איך הער פינע גריסן פונעם כולל, ראש הכולל מיטן כולל, כ'בין זייער צופרידן, אויפשטעלן נאכן דאווענען, מאכן א לחיים, און מאכן א רעדל: "ווער סגייט מיט די שיטה הקדושה פון דע בעל ישועות משה דהיינו שוואנצנות", אבער לעבעדיג!

אבער איך וויל איך עפעס באמערקן, נאך פאר איך ענדיג: יעצט, מארגן, איבער מארגן, וועלן אלע קומען. און זיי וועלן שרייען אפילו: דהיינו! שוואנצנות! הויך... מוועט טראכטן אז דער משוגענער וועט אהיים פארן, און סוועט ווערן די אווירה אביסל לוקולי, אביסל ריין, הו! ער טראכט אויך ביי זיך, איך מיין נישט "ער" מייד אין א מענטש, איז זאג, די אלע, מיינען אפאר וואכן ארום, וועל איך שוין ווייטער ארויס קומען מיט מיינע ליצנות, און מיינע וועטער: דער רבי האט משוגאסן, משקעים,

קרייוון, זייער פיין, זייער גוט. איך בין באלד דא נאכאמאל. האטס נישט קיין מורא... איך וועל דאס מחזק זיין, זאל מען שרייבן בריוון, יונגעלייט, מזאל מיר טון, איך וועל מיך אינטרעסירן, איך האב דא שפייאנאזש איבעראל, וואס איר ווייסט אפילו נישט, און איך הער אלעס, איך קען א-ל-ע כמעט יעדן יונגערמאן, איך ווייס וואס ער זאגט, און איך ווייס וואס ער טוט.

דער אייבישטער העלפן, מזאל קענען זיין מתאחד צוזאמען, און צוזאמען האלטן זיך, מיט א אחדות, איך האב ליב יעדעם איינעם, נישט מארגן זאל זיך אנהייבן: "דו, א שגץ גיי ארויס", חס וחלילה, נאר טון פעולות טובות, טאנצן ביי לחיים, "ווער סגייט מיט די שיטה הקדושה פון בעל ישועות משה דהיינו שוואנצנות", אזוי לעבעדיג, נישט מורא האבן. סוועט זיין סאטמערע יודן, בעלזע יודן: זאגטס נאר, איז זענט אינגאנצן קרעייז? אינגאנצן, אייער רבין איז

אינגאנצן משוגע געווארן? ווער, וואס.. ביים בית דין של מעלה, צי ווען דו וועסט האבן חלילה וחס א ביטערע צרה מיט א קינד ... היו לא תהיה. איך וועל לוחם זיין קעגן דעם מלחמת חרמה עד הסוף. מחיית עמלק.

***

כט. חיזוק לחיים שטרן

דער אייבישטער העלפן אלע זאלן האבן - בראשם הרב החסיד הנאמן המסור בלב ונפש ר' חיים שטרן, מיט דע גאנצע משפחה, ווערן מחזק. חיים איך זאג דיר נאכאמאל: מיין טאטע האט נישט פארגעסן פון דיר. איי, ווערעקייטן? איך, אלץ רבי'ס זון, אלץ רב אין שיכון ויז'ניץ 20 יאהר^(ט), האב איך מער געליטן ווי דו, און ב"ה דער אייבישטער האט מיר געהאלפן^(ט). און דער אייבישטער וועט העלפן איי"ה וועסט ארויס גיין ממיצר למרחב, מיט שלוות הנפש מיט הרחבת הדעת.

טז. משנת תש"ן עד שנת תשס"ח, דהיינו ח"י שנים. ומכאן ואילך יצא משיכון ויז'ניץ, ונשתנה שמו ל"הייליגער רב".

יז. רביה"ק שליט"א מעיד על עצמו שסבל קשיים יותר ממה שסבל ר' חיים שטרן. כי מה הם יסורים של מומון ומשפט לפני רשויות המדינה - כנגד יסורי שאול רוחניים שסבל רביה"ק שליט"א כאשר יצאו כנגדו אנשי בליעל והשיבו לשיכון ויז'ניץ את אחיו הגדול המתועב בעיניו כל כך, וכמעט גרמו לו בעל כרחו לחיות בשלום עם אנשי ריבו ומחלוקתו כל השנים.